

Жыве Беларусь!

Народная Газета

Орган Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

№10(523) 14 студзеня 1993 г. Чацвер. Выдаецца з кастрычніка 1990 года на беларускай і рускай мовах. Кошт у розніцу — 4 руб.

ФАКС

Вместе с самолетами

Возможно, и цены на авиабилеты еще раз взлетят в ближайшее время.

Ушедший 1992 год Белорусское управление гражданской авиации закончило с убытками в сумме около 2 миллиардов рублей. Это в большой степени и послужило толчком к предновогоднему повышению "пролета" на самолетах Белорусского управления по всем его 13 основным маршрутам. "Одна тонна авиакеросина, — комментирует первый заместитель начальника управления О.В.Крижиков, — на сегодняшний день стоит 60—70 тысяч рублей. Отсюда и цены на авиабилеты: Минск—Ташкент, например, — 9,5 тысячи рублей, Минск—Москва — 4 тысячи. И перспективы пока не радостны...

Анатолий РОМАНОВИЧ, РИД.

И пусть финансы поют романсы

Приятный подарок преподнесли новополоцкие депутаты землякам, чьи таланты официально удостоверены.

Сессия местного Совета освободила от платы за площадь, используемую под мастерские, всех членов творческих союзов. Если примеру молодого города последует вся область, то казне придется отказаться от взносов за подобные помещения одного композитора, 70 художников, такого же количества театральных деятелей и полсотни архитекторов.

Сергей ДВИНСКИЙ.

Не хлебом единым

Несвойственными раньше для себя делами стали зарабатывать на жизнь витебские пекари.

Ночная рубашка — отнюдь не единственное "непрофильное" изделие областного объединения хлебопродуктов. Кормящее ведомство занялось также плетением корзин, выращиванием кормовых культур, а заодно — и свиней. Создание подсобных промыслов помогло повысить зарплату и, похоже, содействовало прекращению забастовок и прочих акций недовольства в коллективах объединения.

Сергей СЕРГЕЕВ.

Семинар, на котором можно узнать все. О налогах

19 января в Минске пройдет семинар "Новое в налогообложении в Республике Беларусь".

На нем выступят ведущие специалисты Совмина и Главной государственной налоговой инспекции. Организатор семинара — Союз предпринимателей — обеспечит участников справочными материалами, законодательными актами, инструкциями, действующими сейчас в республике.

Телефоны для справок: 27-11-09, 27-18-83, 23-13-65.

Антон ЧЕКОВ.

...А будут еще и ягодки!

Радиолог — такая новая должность появилась в штатном расписании колхоза "Коммунар" Речицкого района.

Ее занял Владимир Холод, прошедший специальную подготовку в Минске. В созданной радиологической лаборатории отныне будет проверяться продукция с личных подворий сельчан. Летом у радиолога забот прибавится. Ему необходимо будет проверять на содержание радионуклидов собранные в лесах грибы и ягоды.

Сельский радиологический центр в "Коммунаре" — один из двухсот, действующих теперь на Гомельщине.

Анатолий ЛИПСКИЙ.

Вкратце

Со вчерашнего дня в Беларуси начал действовать проект "Руководители школ следующего столетия", спонсором которого является известный американский бизнесмен и политический деятель Джордж Сорос.

В нынешнем году в республике предполагается подготовить 90 молодых руководителей школ и других структур системы образования.

***

Президент США Джордж Буш, "рассерженный вызывающим поведением иракского лидера Саддама Хусейна", принял решение нанести воздушный удар по Ираку, сообщила вчера газета "Нью-Йорк таймс".

200 американских боевых самолетов, дислоцированных в Саудовской Аравии, Турции и на борту авианосца "Китти хок", уже готовы нанести удар. Цели — исключительно военные.

***

Иракцы в очередной раз проникли на принадлежавшую им ранее военно-морскую базу в кувейтской части демилитаризованной зоны с целью вывоза оттуда имущества.

Это уже четвертое проникновение в кувейтский сектор за последние четыре дня.

***

Сопредседатель российского парламентского комитета по средствам массовой информации Вячеслав Брагин назначен распоряжением Б.Ельцина председателем телерадиокомпании "Останкино".

***

Бомбей истекает кровью — так сегодня характеризуется крайне напряженная обстановка, сложившаяся в этом городе.

Только за последние дни в результате столкновений на религиозно-общинной почве там погибли 206 человек. Власти вводят в Бомбей и его пригороды все новые армейские подразделения и отборные части коммандос, но им пока не удается взять ситуацию под контроль.

***

Коалиция 14 политических партий Никарагуа, которая привела к власти нынешнего президента республики Виолету Барриос де Чаморро, объявила о своем "официальном переходе в оппозицию".

***

80-летний Эрих Хонеккер освобожден из заключения.

В 14-й палате Берлинского земельного суда вчера принято решение об отмене ордера на арест и прекращении дела в связи с тяжелым состоянием здоровья бывшего руководителя ГДР.

***

Выборы первого президента независимой Словацкой Республики будут проведены на сессии парламента, которую председатель Национального совета СР Иван Гашпарович наметил на 26 января.

Если главу государства не удастся избрать в первом туре голосования, следующий тур будет проведен 27 января.

(ИТАР-ТАСС, БелаПАН, "Народная газета".)

Если аура прохудилась

Сеансы душевной стабилизации готовы предложить пожилым брестчанам братья и сестры филиала "Всемирного университета Радж-йоги "Брахма-кумарис".

Духовный госпиталь, который предложит любому ветерану эту бесплатную услугу, начинает работу при городском территориальном центре обслуживания пенсионеров.

Виктор ВАСИЛЬЕВ.

Доллар растет по неделям

Вчерашний курс валют банка "Комплекс" в Минске

Наименование валюты	Скупка	Продажа
Доллар США	515	528
Германская марка	317	326
Английский фунт	744	774
Французский франк	89	93
Финская марка	93	97

Свинская болезнь, но страдают и люди

15 человек, жителей поселка Лесное Столбцовского района, уложил на больничную койку один дикий кабан.

Еще два месяца назад в охотничий сезон местный любитель пулевой стрельбы мастерским выстрелом пришиб в окрестном лесу дикое животное. Но справиться о его здоровье у ветеринара поленился. Кабанчик же, по данным Минской облСЭС, оказался больным трихинеллезом, а эту заразу не берет даже термообработка, и все, кого радушный хозяин за это время угощал свежинкой, заболели. Они будут жить. Но безалаберным охотникам на будущее скажу, что от трихинеллеза можно и помереть. Через 5—42 дня после подобной трапезы начинают болеть мышцы, потом, если не вмешаются врачи, трихинеллы примутся за сердце, легкие и головной мозг ...

Юрий НОЯРОВИЧ.

"Идиот" — это звучит гордо!

Юбилейный, десятый, год своего существования "распечатал" витебский самодеятельный литературно-публицистический журнал "Идиот".

Первый номер, вышедший из обычной пишущей машинки, имел тираж всего 5 экземпляров. Последний, 23-й выпуск, набранный компьютерным способом, смогли получить в качестве подарка 10 человек. Редактор, бывший преподаватель медицинского института, а ныне предприниматель, Вячеслав Новиков и другие "самиздатовцы" собираются зарегистрировать журнал.

Немало чудаков, в разное время "пригретых" редчайшим изданием, выросло в профессиональных писателей и журналистов. Они гордятся до сих пор своей дружбой с "Идиотом"!

Сергей БУТКЕВИЧ.

З першых вуснаў

У кожнага — свой шлях

"У ходзе візіту беларускай дэлегацыі ў Кітай мы пераканаліся, што пры аднолькавых мэтах — павышэнні дабрабыту людзей, павелічэнні вытворчасці валавога нацыянальнага прадукту — нашы шляхі могуць быць рознымі. Нельга нічога механічна пераймаць, не адапціруючы зарубежны вопыт у прымяненні да нашых канкрэтных умоў", — заявіў 13 студзеня на прэс-канферэнцыі, прысвечанай вынікам знаходжання парламенцкай дэлегацыі ў КНР, Старшыня Вярхоўнага Савета Станіслаў Шушкевіч. У той жа час ён падкрэсліў, што шматгадовую практыку кітайскіх рэформ будзе карысна вывучыць беларускаму боку. Удасканалення патрабуе як нацыянальнае заканадаўства, так і ўся праграма дзеянняў. У першую чаргу гэта датычыць рэгуліроўкі тых законаў, якія ствараюць умовы для абагачэння тых, хто не выраблае тавары, а нажывае капіталы на куплі-продажы. У сувязі з гэтым узнікае неабходнасць перайсці на больш "тонкую" настройку падатковага механізму, на стварэнне больш гібкай сістэмы для ўкладання інвестыцый.

Станіслаў Шушкевіч паведаміў, што сустрэчы на вышэйшым узроўні паказалі — у абедзвюх дзяржаў ёсць агульныя палітычныя і эканамічныя інтарэсы. У прыватнасці, для Беларусі, аб'явіўшай сябе нейтральнай і без'ядзернай дзяржавай, блізкая пазіцыя КНР, якая абвясціла 5 прынцыпаў мірнага суіснавання дзяржаў і выступае за ўсеагульнае ядзернае раззбраенне. Нашы краіны таксама вельмі зацікаўлены ў паглыбленні эканамічнага супрацоўніцтва. Кітайскі бок прыцягвае, у прыватнасці, высокі ўзровень беларускай радыёэлектронікі і машынабудавання, а наш — кітайскія вырабы лёгкай прамысловасці, якія славяцца ва ўсім свеце.

Галоўным вынікам візіту, паведаміў кіраўнік парламента, акрамя прыняцця сумеснай кітайска-беларускай заявы стала падпісанне шэрага дакументаў і пагадненняў, якія датычаць абароны інвестыцый, супрацоўніцтва ў прававой сферы, бязвізавых службовых і турыстычных паездак і г.д. У іх адзначаецца, што эканамічнае супрацоўніцтва і гандаль з'яўляюцца важнейшай часткай узаемаадносін дзвюх дзяржаў, прадугледжаны меры для стварэння адна адной рэжыму найбольшага спрыяння і расшырэння ўзаемавыгадных сувязей.

Ларыса ЛАЗАР, Белінфарм.

Нам стала вядома

Беражыся, мафіёзі!

Завяршыўся візіт у Беларусь дэлегацыі міністэрства ўнутраных спраў Італіі.

Яго вынікам стала падпісанае тут пагадненне аб абмене камп'ютэрнай інфармацыяй паміж дзвюма краінамі аб незаконных перавозках наркатычных і псіхатропных рэчываў. Італьянскі бок узяў на сябе абавязацельства забяспечыць поўнае тэхнічнае садзейнічанне беларускім праваахоўным органам у падключэнні да адзінай камп'ютэрнай сеткі. Гэта дасць магчымасць італьянскай паліцыі своечасова атрымліваць звесткі аб транзітных перавозках наркотыкаў праз тэрыторыю Беларусі і ўзаемадзейнічаць з беларускімі калегамі ў спыненні гэтых злачынных акцый. У не меншай ступені ў гэтым зацікаўлены і беларускі бок, які ў хуткім часе зможа атрымліваць інфармацыйную дапамогу ад сваіх замежных калег.

Аляксандр ЛІМАНОЎСКІ, Белінфарм.

Увага!

Акрэдытацыя пачалася

Прэс-службы Рабочай групы СНД і Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь паведамляюць кіраўнікам сродкаў масавай інфармацыі, што для акрэдытацыі журналістаў на сустрэчу кіраўнікоў дзяржаў і ўрадаў СНД, якая адбудзецца 22 студзеня 1993 года ў Мінску, а таксама на сустрэчы міністраў замежных спраў (20 студзеня 1993 года) і міністраў абароны дзяржаў Садружнасці (22 студзеня 1993 года) пісьмовыя заяўкі прымаюцца да 19 студзеня г.г. Заяўкі, якія паступілі раней, калі яны не патрабуюць удакладненняў, сапраўдныя.

Белінфарм.

Ходзяць чуткі...

Выбуху на ЧАЭС не будзе. Ёсць, нарэшце, праект будаўніцтва новага саркафага

Чаму маўчыце пра крытычнае становішча на чацвёртым энергаблоку ЧАЭС? Калі грымне чарговы выбух, будзе ўжо позна! Скажыце людзям праўду...

Вольга КУРГАНОВІЧ.

г.Мінск.

Вакол Чарнобыльскай атамнай станцыі ўзнялася чарговая хваля чутак. Пішуць і звоняць у рэдакцыю адусюль, нават з блізкага замежжа. Адны патрабуюць неадкладна паведаміць праўду пра тое, што здарылася, другія "ведаюць" усе падрабязнасці, трэція ўжо называюць вінаватых...

Наш аглядальнік звярнуўся за тлумачэннямі да старшыні Дзяржкамітэта Рэспублікі Беларусь па нагляду за бяспечным вядзеннем работ у прамысловасці і атамнай энергетыцы Аляксандра Зуева і старшыні Нацыянальнай камісіі па радыяцыйнай абароне, рэктара Міжнароднага вышэйшага каледжа па радыеэкалогіі імя Сахарава Аляксандра Люцко.

Старшыня Дзяржкаматамнагляду спачатку звязаўся са сваім калегам з Украіны Мікалаем Штэйнбергам, каб зверыць апошнюю інфармацыю, а потым даў кароткае інтэрв'ю:

— Як мяркуюць спецыялісты, небяспекі выбуху не існуе. Але... Накрыўка рэактара, якая зрушана з месца пасля катастрофы, пад цяжарам уласнай вагі можа ўпасці, падняўшы воблака радыеактыўнага пылу. Калі гэта здарыцца, то радыус уздзеяння складзе не больш як 10 кіламетраў. Робіцца ўсё магчымае для герметызацыі энергаблока, прадпрымаюцца іншыя меры.

Урэшце пасля працяглага конкурснага адбору прыняты французскі праект кансервацыі рэактара. Але яшчэ невядома, як хутка ўдасца надзець "смирительную рубашку", дзе ўзяць мільярды рублёў на будаўніцтва.

— Зроблены на хуткую руку саркафаг — гэта часовае збудаванне, разлічанае не больш чым на 20 гадоў, — расказаў Аляксандр Люцко. — Так што часу засталося няшмат... Цяпер абстаноўка вакол атамнай станцыі ў норме. Выбуху, аб якім ходзяць чуткі, не павінна быць.

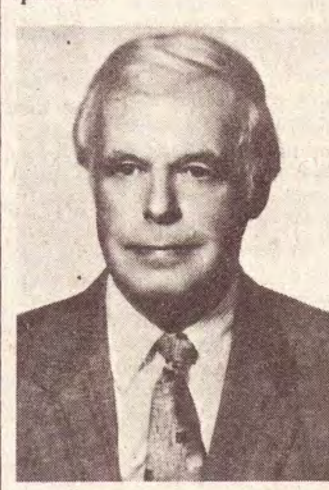
Іншая справа, калі ўпадзе накрыўка рэактара... Праз шчыліны ў саркафагу (каля тысячы квадратных метраў) вылеціць радыеактыўны пыл. Зона яго распаўсюджання не перавысіць 10 кіламетраў — займе прамплацоўку, крыху тэрыторыі за калючым дротам. Але, мяркую, што справа да гэтага не дойдзе.

Цяпер палітыкам трох пацярпеўшых ад аварыі краін трэба прыкласці ўсе намаганні, каб забяспечыць хутчэйшае фінансаванне французскага праекта кансервацыі чацвёртага энергаблока. Калі гэта вырашыцца, то можна будзе з палёгкай уздыхнуць. А пакуль што Чарнобыльская АЭС не дае спакою, трэба часцей і адкрыта гаварыць народу аб тым, што там сапраўды адбываецца.

Чуткі праверыў Віктар ЧАРНУШЭНКА, аглядальнік "Народнай газеты" па пытаннях ліквідацыі вынікаў чарнобыльскай трагедыі.

Да ўручэння вярыцельных грамат

13 студзеня Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол Швейцарскай Канфедэрацыі ў Рэспубліцы Беларусь Рыхард Гехтэр уручыў Старшыні Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь Станіславу Шушкевічу вярыцельныя граматы.

Рыхард Гехтэр нарадзіўся ў 1928 годзе ў горадзе Гален, з'яўляецца грамадзянінам Аберыта (кантон Гален). Закончыў універсітэт у Жэневе, а таксама Корнелскі універсітэт у Ітацы (штат Нью-Йорк, ЗША), дзе атрымаў ступень доктара паліталогіі. Пасля заяршэння вучобы ў 1957 годзе працаваў у федэральным дэпартаменце замежных спраў у якасці стажора спачатку ў Берне, затым у Парыжы. У 1960 годзе пераведзены ў Бон, а ў 1965-м — у Лондан, дзе ў 1966 годзе ўзначаліў аддзел упраўлення па супрацоўніцтву, развіццю і гуманітарнай дапамозе. У час работы ў Берне на кароткі прамежак часу назначаецца на работу ў пасольства Швейцарыі ў Гаазе.

Пачынаючы з 1975 года з'яўляецца намеснікам кіраўніка дыпламатычнага прадстаўніцтва Швейцарыі ў Гаазе. З 1975 года — намеснік кіраўніка дыпламатычнага прадстаўніцтва Швейцарыі ў Мексіцы. У 1978 годзе федэральны савет зацвярджае Р.Гехтэра ў якасці пасла Швейцарыі на Філіпінах, а ў 1984 годзе — у Кеніі, Бурундзі, Руандзе, Угандзе, на Сейшэльскіх астравах з рэзідэнцыяй у Найробі.

З 1989 года — пасол Швейцарыі ў Рэспубліцы Польшча з рэзідэнцыяй у Варшаве.

Белінфарм.

Двумя абзацами

Профсоюзы: цели выбраны, но хотелось бы побольше гарантий...

Состоялся пленум совета Федерации профсоюзов Беларуси.

Его участники рассмотрели экономическую и социально-политическую ситуацию в республике, наметили программу деятельности федерации в социально-экономической сфере на ближайший период. Активисты профсоюзного движения определились также в действиях по подготовке к предстоящим весной 1994 года выборам в Верховный Совет Беларуси. Они обеспокоены изъятием из действующего законодательства важнейших социально-экономических гарантий трудящихся, ограничением возможностей профсоюзов по защите людей.

Пленум признал удовлетворительным ход выполнения коммюнике об итогах переговоров между Советом Министров Беларуси и советом ФПБ. Сейчас в профсоюзах идет усиленная подготовка к заключению с правительством генерального соглашения на текущий год.

Белинформ.

Жыві і помні

Днямі Дзяржаўны музей гісторыі Вялікай Айчыннай вайны сабраў на сустрэчу ветэранаў, чые фотапартрэты, дакументы, успаміны, іншыя матэрыялы прадстаўлены ў музейных экспазіцыях.

Дэвіз "Якія мы былі маладыя" найлепшым чынам адпавядаў настрою сустрэчы: расказы музейных работнікаў пра баявыя шляхі гасцей змяняліся ўспамінамі саміх ветэранаў. П.А.Ляхоўская, С.А.Кунцэвіч, З.В.Корж, П.А.Машэрава і многія іншыя — усё гэта наша жывая гісторыя...

Сяргей ГРЫЦ. Фота аўтара.

Народная газета

Погляд народнага дэпутата

Беларусь, Расія, СНД

У паездках па Беларусі, спатыкаючыся з выбаршчыкамі, прыходзіцца чуць у розных месцах шмат аднатыпных пытанняў. Відаць, людзі не маюць належнай інфармацыі па асобных сферах ведаў альбо атрымліваюць скажоныя звесткі. На некаторыя пытанні паспрабую папулярна адказаць у гэтым артыкуле, выкарыстаўшы таксама меркаванні сваіх калег па БНФ (напрыклад, С.Гусака пра перамену энергетычнага забеспячэння, Л.Баршчэўскага пра інтэграцыю ў Еўропе) і выказанае раней. Думаю, аднак, што паўтарэнне не зашкодзіць, асабліва калі іншыя паўтараюць адваротнае.

Галоўным пытаннем для Беларусі пачынаючы з XIII стагоддзя з'яўляецца пытанне дачынення з Усходам. Узнікла яно са з'яўленнем конніцы манголаў пад сценамі беларускіх гарадоў, а потым, пасля адбіцця мангольскай навалы, — з утварэннем Залатой Арды, затым Маскоўскай дзяржавы і Расійскай імперыі. Беларусь, знаходзячыся на ўсходнім краі еўрапейскай цывілізацыі, вымушана вяла няспынныя абарончыя войны з агрэсіўным суседам. У той час, калі наша дзяржава распасціралася ад Балтыйскага да Чорнага мора, ствараючы ўсходні пояс Еўропы, дачыненні з Расіяй не мелі для Беларусі фатальнага выніку. Нават улічваючы адвечнае становішча паміж Сцылай і Харыбдай (Расіяй з усходу, Нямеччынай і Польшчай з захаду). Фатальны зыход пачаўся тады, калі Сцыла і Харыбда аб'ядналі свае намаганні. XVIII стагоддзе — мядовы час яднання расійска-нямецкіх дынастычных і геапалітычных інтарэсаў. У канцы стагоддзя гэта прывяло да падзелу тэрыторый паміж трыма імперыямі — расійскай, прускай і аўстрыйскай. Рэч Паспалітая разам з Вялікім княствам Літоўскім перасталі існаваць. Знік "усходні пояс Еўропы", і сябры-швагры-супернікі з усходу і захаду, задаволеныя і падазроныя, сталі адзін насупраць другога.

Дзялілі яшчэ сто гадоў. Дзялілі ў першую сусветную вайну ў Берасці і ў Рызе. Передзельвалі ў 1939-м і 1941-м. І ўвесь гэты час, нягледзячы ні на што, не знікаў нямецка-расійскі альянс, ён дасягнуў асаблівай шчыльнасці паміж фашыстамі і бальшавікамі. Яшчэ б трохі, і ўвесь свет быў бы ў руках двух параноікаў. Аднак па крымінальнай логіцы нехта з іх павінен быў першы сапсаваць "справу". Сапсаваў Адольф. І так кардынальна, што амаль 200-гадовае нямецка-расійскае супрацоўніцтва і таемнае сяброўства разляцелася ўшчэнт. У гэтым галоўная перамена ў Еўропе і галоўны палітычны вынік другой сусветнай вайны. Звер узмацнеў... і застаўся адзін. Яму супрацьстаяў цяпер увесь вольны свет. Нашаму пакаленню выпала доля прысутнічаць пры кананні гэтага апошняга крывавага звера — апошняй імперыі. Беларусь атрымала унікальны гістарычны шанц адраджэння сваёй незалежнай дзяржавы.

Палітычны вопыт гісторыі, пра які я распавёў, паказвае, што цяпер як ніколі Беларусі неабходна і выгадна наладжваць сціслыя стасункі з адроджанай хрысціянскай дэмакратычнай Германіяй. Тэарэтычныя падлікі і разважанні паказваюць таксама, што з усіх заходніх дзяржаў Германія магла б стаць найбольш зручным эканамічным партнёрам для Беларусі. Гэтае партнёрства стасуецца як узаемавыгаднае. Не заўважаць гэтага, не разумець і не рабіць насустрач такому супрацоўніцтву адпаведных крокаў — недаравальна, недальнабачна. Важным захадам было б стварэнне ўмоў для германскіх інвестыцый у развіццё сумеснай беларуска-германскай вытворчасці. Такія ўмовы, аднак, можна стварыць, правёўшы шэраг эканамічных і заканадаўчых рэформаў, сярод якіх пытанне аб прыватнай уласнасці на зямлю і прыватызацыя — галоўныя. Аднак зразумела, што ў бліжэйшы час, пакуль існуе такі анахранізм, як камуністычна-наменклатурная, да таго ж дэмаралізаваная і не валодаючая статусам легітымнай улады большасць у Вярхоўным Савеце, рэформы не адбудуцца і стасункі з Германіяй застануцца на стадыі пустапарожніх візітаў на Захад і гуманітарнай дапамогі з Захаду.

Ад унутраных рэформаў эканомікі і рэформаў улады залежыць цяпер нашая знешняя палітыка на Захадзе і асабліва на Усходзе. Нагадаю сітуацыю: беларускія пастаўкі прамысловых і харчовых тавараў у Расію складаюць больш 70 працэнтаў усяго нашага нацыянальнага экспарту, прытым многія тавары (напрыклад, мяса) мы пастаўляем выключна ў Расію (назавём гэта залежнасць 1). У той жа час такія энергарэсурсы, як нафту і газ, а таксама метал, мы атрымліваем выключна з Расіі (залежнасць 2). Знаходзячыся ў зоне распаўсюджання расійскага рубля (дзякуй Богу, яна ўжо развальваецца) і не валодаючы эмісіяй, не маючы ўласнай нацыянальнай валюты, мы поўнасцю залежым ад усіх хвароб расійскай эканомікі, ад эканамічных авантур яе ўрада, ад капрызаў і дзеянняў яе палітыкаў (залежнасць 3).

Дзяржава не можа ў такіх варунках багацець. Праца і дзейнасць людзей трацяцца надарэмна, колькі б і як бы добра ні працавалі, плён яе распыляецца па вялізных рублёвых абшарах, па замежных чорных рынках у спекулятыўных каскадах пасрэдніцкіх перапрадаўцаў і да т.п. У такіх варунках не адбываецца накаплення капіталу, прыўлашчаная ж на інфляцыі грашовая маса пераводзіцца дзеячамі "дзікунскага рынку" ў цвёрдую валюту і ўкладваецца ў замежныя банкі (у асноўным нямецкія і швейцарскія). Такім чынам, частка грошай у нашы банкі не вяртаецца. Вось вам адзін з вар"яцкіх парадоксаў беларускай эканамічнай залежнасці, інфляцыі і дурных законаў. Камерсанты Беларусі — беднай краіны з дэградуючай эканомікай — фактычна інвестуюць эканоміку багатых краін Еўропы (Германіі і іншых). З багатых жа краін на Беларусь едуць аўтамабілі з гуманітарнай дапамогай насельніцтву — лякарствы, адзенне, цукеркі, алей... Гэта пачатак афрыканізацыі,ператварэння ў краіну трэцяга свету. Чыннікі афрыканскага шляху вядомыя: каланіяльная залежнасць, адсталасць насельніцтва і неабмежаваная ўлада прадажнай бюракратыі, зросшайся з ценявым бізнесам.

Нагадаю яшчэ пра характар нашай вытворчасці, зарыентаванай на былы СССР і на прывазную сыравіну, пра мясны ўхіл сельскай гаспадаркі з той жа аднабаковай арыентацыяй, каб стала зразумелым, якія жыццёва неабходныя захады ва ўнутраным развіцці і ў знешняй палітыцы павінна б была ажыццявіць Беларусь.

Погляды БНФ на перспектыўнае развіццё дзяржавы і незалежнасці шмат у чым пераклікаюцца з палітыкай Народнага фронту Эстоніі і створанага ім урада. Не выпадкова аб становішчы спраў у Эстоніі поўнае маўчанне ў беларускім урадава-манапольным друку. Поспехі там відавочныя. За два гады эстонцы зрабілі тое, што на Беларусі трэці год убівае ў наменклатурна-савецкія галовы Беларускі народны фронт. Падрыхтавана фінансава-крэдытная сістэма і ўведзена эстонская крона. Прытым хутка пераарыентавана сістэма эканамічных прыярытэтаў, перабудаваны балансы паставак і дачыненняў па экспарту-імпарту. Калі раней гэты баланс Эстоніі з Расіяй складаў больш 30 працэнтаў, то на канец 1992 — менш 15. Затое з Фінляндыяй узрос да 60 працэнтаў, з Германіяй — больш 12, з Швецыяй — каля 9 і г.д. Эстонія "прывязалася" да нямецкай маркі. Пасля ўвядзення кроны летам 1992 года інфляцыя эстонскай валюты кожны месяц зніжалася напалавіну. Цяпер крона ўваходзіць у трыццатку стабільна канвертуемых валют свету, перагнаўшы ў гэтым карэйскую і філіпінскую. Японія прыняла рашэнне ўкладваць інвестыцыі ў эстонскую эканоміку, убачыўшы гарантыі. Па ўзроўню сярэдняй зарплаты (на восень 1992 года) і па ўзроўню жыцця (калі лічыць па спажывецкім кошыку) Эстонія ўжо ў 3,5 раза пераганяе Беларусь, дзе жыццёвы ўзровень прадаўжае апускацца, наменклатура і рознае жулллё працягвае красці, а большасць абалванянага прапагандай насельніцтва прадаўжае маўчаць, практыкуючыся ў нянавісці да саміх сябе, сваёй дзяржавы, незалежнасці і нават (сорамна казаць, сусветны феномен!) да сваёй мовы. Замест імкнення да адраджэння, да свабоды, да паправы — тэндэнцыі да самаедства. Зрэшты, "феномен" гэты вядомы — спадчына каланіяльнага мыслення і адсутнасць нацыянальнай свядомасці, гэта значыць асэнсавання сваёй свабоднай народнай індывідуальнасці ў кантэксце развіцця чалавечай культуры.

Праўда, Эстонія маленькая краіна з культурным, салідарным і гераічным народам. Працэсы эканамічнага абнаўлення ў малых краінах па зразумелых прычынах ідуць значна хутчэй. Каб выйсці, напрыклад, на "зыходныя рубяжы" такой краіны, як Фінляндыя, Беларусі пры нармальным ходзе спраў спатрэбіцца не менш 5—6 гадоў, агромністай Расіі — каля 30.

Справа, аднак, не толькі ў аб'ектыўнай запаволенасці працэсаў. Справа ў праблематычнасці дэмакратыі ў Расіі. Перспектывы дэмакратыі на ўсходзе Еўропы канчаюцца там, дзе знікае павага і самакаштоўнасць чалавечай асобы; там, дзе гістарычна спынілася распаўсюджанне "магдэбургскіх" гарадоў, гэта значыць па ўсходняй мяжы Беларусі і Украіны. Уся гісторыя Расіі была вельмі жорсткай, тыранічнай, крывавай і таталітарнай. У ёй адсутнічаў нават мінімальны вопыт дэмакратыі, нават на ўзроўні ідэй (не будзем блытаць антытыранічныя, антыталітарныя памкненні з дэмакратычным усведамленнем). Ідэя, што аб'ядноўвала ўсё — чалавека, рэлігію, дзяржаву, — гэта ўсведамленне імперыі, экстэнсіўная псіхалогія, скіраваная на знешняе развіццё дзяржаўнай сістэмы, дзе чалавек заставаўся толькі функцыяй гэтай сістэмы. У такіх напаўазіяцкіх умовах фарміравалася своеасаблівая імперская ментальнасць расійскага жыхара.

Ліберальныя забурэнні ў Расіі і крытыка рэжыму зыходзілі амаль выключна ад людзей заходняй арыентацыі ("западников"), знаёмых з жыццём і каштоўнасцямі Еўропы. Гэтая лінія, закладзеная ў Расіі спачатку беларусамі, а потым немцамі і рэформамі цара Пятра І, датрывала да сённяшняга дня. Ліберальныя, свабодалюбныя выступленні "западников" заўсёды прыўносілі нестабільнасць, дыскамфорт у расійскае грамадства. "Западники" заўсёды цярпелі паражэнне, і пасля гэтага расійскае грамадства зноў дасягала рэжымнай стабільнасці. Так было ў 1812, у 1825, у 1831, у 1864, у 1906, у 1917, у 1921 гадах. Падобнае адбываецца ў Расіі і цяпер. Таталітарызм — найбольш стабільны стан імперыі.

Імперская ментальнасць, імперыялістычная палітыка і дэмакратыя — несумяшчальныя. І не мае значэння, як і што пры гэтым гаворыцца расійскімі палітыкамі. Дэмакратыя для Расіі — гэта хутчэй "прывід". У Расіі адбываецца чарговая змена рэжымаў, і задачы дзяржаў, якія вызваліліся з-пад акупацыі, не расціць ілюзій і не спазніцца.

Не мець ілюзій, што ўсё ўладкуецца само сабой ці нехта "нам" дапаможа. Не спазніцца стаць на ногі, умацаваць дзяржаву, пераарыентаваць і рэфармаваць эканоміку, падняць культуру, умацаваць мараль.

Не спазніцца навязаць добрыя двухбаковыя стасункі з суседзямі, і перш за ўсё раўнапраўныя, цывілізаваныя дачыненні з Расіяй праз цывілізаваную мяжу. Дарэчы, вось тут якраз і пачынаецца найбольш злосны і фальшывы лямант каланіяльных мастадонтаў, шавіністаў і проста нядобразычліўцаў, якім хацелася б захаваць нераўнапраўнасць Беларусі, яе штучную залежнасць ад усходняга суседа. Пачынаюць зноў гучэць глупствы пра "историческую общность", заклінанні, што "надо быть вместе", пра дружбу, "скрепленную кровью" (вось ужо сапраўды крыві нам пусцілі шмат таварышы-дабрадзеі), пра тое, што Еўропа аб'ядноўваецца, а "мы" раз'ядноўваемся і г.д. — увесь імперскі набор.

Што датычыць "общности", "дружбы", "старшего брата" і іншай каланіяльнай тэрміналогіі, то ўсе гэтыя фальшывыя сантыменты стануць хутка знікаць, як толькі пачнецца пераход у гандлі і эканамічных дачыненнях на сусветныя цэны. А гэта наканавана. Тады мы ўбачым, як раптоўна паразумнеюць нават некаторыя зацятыя каланіяльныя наменклатуршчыкі і імгненна пазбавяцца ад нястрымнага сентыменталізму. Як кажуць, гром не грымне — мужык не перахрысціцца.

Спынюся, аднак, на іншым прапагандысцкім шулерстве — на савецкім "раз'яднанні" і еўрапейскай "інтэграцыі". Тут трэба ведаць, што станоўчы змест можна атрымаць, калі інтэгруюцца і аб'ядноўваюць інтарэсы багатыя дзяржавы. Жабракі, як правіла, не аб'ядноўваюцца, з аб'яднання бедных нічога добрага не вынікае. Хіба што склокі, перадзелы, узаемныя папрокі ды імкненне "выехаць" на іншых. Бо няма дзеля чаго бедным аб'ядноўвацца — усім не хапае. Адпаведна і тэндэнцыі да такога аб'яднання ўзаемна не ўзнікаюць, а калі з'яўляюцца, то, як правіла, у аднабаковым парадку з-за палітычных ці іншых якіх рацыянальных мэт.

Еўропа пачала інтэгравацца тады, калі краіны ў выніку прадуманага развіцця дасягнулі такога ўзроўню багацця, што ў іх з'явіўся лішак тавараў і прадуктаў. Неразумна было, скажам, выліваць малако ў мора, як на тое вымушала эканамічная сітуацыя, ці пастаянна перажываць крызісы перавытворчасці, беспрацоўе і г.д. Можна было пабудаваць больш разумнае ўзаемадзеянне паміж дзяржавамі, скаардынаваць інтарэсы па выкарыстанню багацця, узгадніць працу людзей і накіраваць яе вынікі на агульную грамадскую карысць. Так натуральна развіваліся ідэі і практыка еўрапейскай інтэграцыі і дэмакратыі.

У былым Савецкім Саюзе адбываліся і адбываюцца працэсы зусім іншай аб'ектыўнай уласцівасці. Гэта адваротныя працэсы дэзінтэграцыі катастрафічна бяднеючага грамадства, якія пачаліся з дэградацыі і тупіковага распаду савецкай адміністрацыйна-партыйнай імперскай эканомікі. Суверэнізацыя і лакалізацыя высілкаў па нацыянальна-дзяржаўнай прыкмеце і нават па эканамічна-адміністрацыйных раёнах (Дон, Сібір, Далёкі Усход, Санкт-Пецярбург, Крым і да т.п.) ёсць аб'ектыўны рух самавыратавання і выкліканы ён перш за ўсё пачаткам эканамічнай катастрофы. Спачатку прычына, затым ідэі, потым працэс. Эканамічная катастрофа ў грамадстве спараджае лакалізацыю эканамічных тэрыторый з мэтай самазахавання грамадства (уключэнне мясцовых інтарэсаў, паскоранага абарачэння гаспадарчых і эканамічных жыццёва важных цыклаў і да т.п.). Паколькі катастрофа тупіковай эканомікі разгортвалася на фоне крызісу тупіковай ідэалогіі ў тупіковай шматнацыянальнай імперыі, пачаўся ўсеагульны распад сістэмы, які яшчэ не закончаны па сённяшні дзень. Гэты распад, дэзінтэграцыя прымусовага саюзу ёсць працэс вызвалення з-пад мёртвага цела, працэс жыццёва важны, станоўчы і стваральны.

Плакальшчыкі па "недзялімай" могуць, вядома, лямантаваць, клікаць да расправы і выклікаць духаў. Іх зразумець можна. Чалавек жа, які ў такой сітуацыі пачынае прапаноўваць зноў "объединиться", нагадвае дзівака, што, трапіўшы на пажар, запрашае пайсці купацца, бо горача. (У Еўропе ж купаюцца.) Не да купання, спадарове, калі родная хата гарыць. Нельга ж так не разбірацца.

Другая важнейшая і абавязковая ўмова інтэграцыі, дакладней, умова жыццёвасці інтэграванай сістэмы дзяржаў, ёсць раўнавага сіл, збалансаванасць інтарэсаў і супрацьвагаў сістэмы. Супрацьвагі павінны ўраўнаважвацца. У Еўрапейскім эканамічным супольніцтве мы якраз і бачым існаванне ўнутранай раўнавагі сіл. Францыя, Германія, Італія, Іспанія, Вялікабрытанія і па тэрыторыі, і па колькасці насельніцтва, і па эканамічным, навуковым, культурным патэнцыяле — блізкія. Яны здольныя ўраўнаважваць адна другую, ствараць раўнавагу сіл, што дазваляе раўнапраўна існаваць у такой збалансаванай сістэме іншым малым дзяржавам. Сістэма фармальна і структурна жыццеўстойлівая. (Заўважце, як чуйна зрэагавала яна на аб'яднанне і ўзбуйненне Германіі — Маастрыхскія пагадненні, рэферэндум у Францыі, шэраг палітычных "прыцірак", супрацьстаўленне Колю і Мітэрану і да т.п.).

Цяпер паглядзім на Усход, на СНД. Велізарнай па тэрыторыі, насельніцтву, эканамічнаму патэнцыялу і ваеннай магутнасці Расіі няма тут супрацьвагі. Якая б фармальная сістэма дзяржаў не ўтваралася разам з Расіяй у межах былой Расійскай і савецкай імперыі — ці то саюз, ці то канфедэрацыя, ці то садружнасць, ці то якая-небудзь асацыяцыя, ці іншая супольнасць, яна заўсёды будзе асуджана на імперскую перспектыву, на залежнасць усіх ад Расіі, на паступовую страту астатнімі сваіх правоў і незалежнасці, на палітычны ўціск і навязванне расійскіх інтарэсаў, "языка", агульнага войска і г.д. Гэткія працэсы адбываліся б нават тады, калі б Расія была нармальнай краінай без імперскай свядомасці, ідэалогіі і палітыкі. Само ўзаемадзеянне надзвычай нераўназначных па велічыні мас Расіі і іншых дзяржаў прыводзіла б да залежнасці ад Расіі і нераўнапраўных вынікаў. Калі ж усё гэта памножыць на расійскі экспансіянізм і яе традыцыйную палітыку — сцэнарый вядомы.

Пацешна чытаць, напрыклад, у праекце статута СНД, што ў дачыненні да дзяржавы, якая парушыць статут, "могут применяться меры". Ну вось і парушыць Расія статут, сістэматычна і калі захоча (гэтак жа, як парушае пагадненні па СНД). Якія "меры" супраць яе "прыменяць"? І хто?

Прыміце "меры", спадары-засядацелі, цяпер — вярніце сто мільярдаў рублёў Беларусі, якія Расія задоўжыла Беларусі за яе прадукцыю. Што ж не прымаеце? Вось такая служба, то бо дружба, "скрепленная кровью".

Сумесна з Расіяй у межах былога СССР не можа стабільна існаваць ніякая аб'яднаўчая сістэма дзяржаў. Гэта аб'ектыўная, навуковая і гістарычная рэальнасць. Пара б ужо гэта зразумець, пазбавіцца ад ілюзій, чужых пражэктаў і марнавання часу. Лепш пашукаць выхад з пагрозлівага становішча.

Такі выхад БНФ прапаноўвае даўно. Неабходна аднавіць раўнавагу на ўсходзе Еўропы, разбураную 200 гадоў назад. Размова ідзе пра Балтыйска-Чарнаморскую садружнасць (асацыяцыю) дзяржаў (Эстонія, Латвія, Літва, Беларусь, Украіна, Малдова). Гэта шлях да стабільнасці і раўнапраўнага супрацоўніцтва, гарантыя суверэнітэту. Краіны БЧС, абапіраючыся на Еўропу, змаглі б стаць тым нестаючым ураўнаважваючым чыннікам, які б стымуляваў узаемавыгаднае развіццё ў тым ліку і Расіі, вечна пакутуючай ад імперскай хваробы. Ідэя БЧС, распрацаваная беларускімі палітыкамі і выказаная на міжнародным з'ездзе ў Лазане яшчэ ў 1916 годзе — выдатная, абгрунтаваная з усіх бакоў, выкліканая патрэбамі народаў і дзяржаў гэтай часткі Еўропы.

Аднак мушу заўважыць, што ідэя БЧС гэта не ёсць ідэя інтэграцыі. Інтэграцыя цяпер нерэальная і немагчымая па прычынах, якія ўжо адзначаны. Тут важная ўзаемная каардынацыя па агульных пытаннях дачыненняў з Усходам. Гэта тая ж праблема раўнавагі.

Другая галіна, дзе магчыма аб'яднанне высілкаў — экалогія і забеспячэнне энергетычнымі рэсурсамі. Для ўсіх балта-чарнаморскіх краін было б жыццёва выгадна, напрыклад, стварыць вось энергетычнага забеспячэння "поўдзень—поўнач". (Акрамя існуючай "усход—захад".) Ужо робяцца пэўныя захады краінамі Балтыі (газ з Нарвегіі) і Украінай (блізкаўсходняя нафта). Павінна, аднак, быць сістэма, якую можна ўладкаваць, злучыўшы ўжо існуючыя ніткі нафта- і газаправодаў на Беларусі і Украіне, працягнуўшы іх да балтыйскіх і чарнаморскіх тэрміналаў і да т.п. Усё гэта патрабуе агульных клопатаў, інвестыцый і сумесных рашэнняў.

Вялікадзяржаўныя памкненні расійскіх улад у апошні час пачалі насіць гратэскава-фарсавы характар (паўтарэнне збанкрутаваных ідэй гісторыі — заўсёды фарс). Гэтак, папрацаваўшы кулакамі ў Вярхоўным Савеце, расійскія дэпутаты звярнуліся з прапановай да ўсіх уступіць з Расіяй у канфедэрацыю. (Чаго не прыдумаеш "после драки"!) Расійскія генералы складаюць планы ваеннага саюзу з Беларуссю і да т.п. Але самым цікавым сачыненнем у гэтай галіне з'яўляецца праект статута СНД. У аснову гэтага твора пакладзены апошні праект гарбачоўскага "саюзнага дагавора". Прапанавана фактычна структура бюракратычнай дзяржавы, цалкам адарваная ад рэальнага жыцця. Праектуецца 18 кіруючых і каардынуючых арганізацый. Сярод іх такія "перлы", як "Савет Міністраў замежных спраў", "Савет Міністраў абароны" (павінен займацца "ваеннай палітыкай" і "ваенным будаўніцтвам" (!?), "Галоўнае камандаванне ўзброеных сіл" (?!), "Савет камандуючых памежнымі войскамі", "Камандаванне памежнымі войскамі" (чыіх межаў?). Больш таго, "Савет кіраўнікоў дзяржаў" і "Савет кіраўнікоў урадаў" могуць ствараць "рабочыя і дапаможныя органы на часовай і пастаяннай аснове". Прадугледжаны "органы галіновага супрацоўніцтва" (саветы, камітэты), у склад якіх "уваходзяць кіраўнікі адпаведных органаў выканаўчай улады".

Як бачым, у праекце закладзеныя шырачэзныя магчымасці для структуратворчасці і бюракратычнага самаразвіцця. Завядзіце такую чыноўніцкую машыну, і праз год ужо з'явяцца сотні "органаў". Але навошта яны? Каму патрэбныя? І хто павінен будзе ўтрымліваць гэтую запраектаваную бюракратычную "гамэрню"? Прытым большая частка яе размесціцца ў Мінску. У артыкуле 41 сказана:"Расходы на финансирование деятельности органов Содружества распределяются на основе долевого участия государств-членов". Віншую вас, шаноўныя грамадзяне і падаткаплацельшчыкі, з выдатнай перспектывай!

Паглядзім жа цяпер, на якіх прынцыпах грунтуецца прапанаваная структура СНД. Ну, вядома ж, на прынцыпах "объединения". Дзеля гэтага спатрэбілася нават фальсіфікацыя з першага ж радка, дзе напісана: "Государства, добровольно объединившиеся в Содружество Независимых Государств". Але не было такога, спадары фальсіфікатары. Дзяржавы заключылі пагадненне аб СНД і ўсяго. Далей Садружнасці запраектавана ўзрастаць на "исторической общности своих народов", на "общем экономическом пространстве" і "межгосударственной интеграции", на "коллективной безопасности и военно-политическом сотрудничестве" (нават гэтак), на "совместном использовании вооруженных сил" і "строительстве вооруженных сил". (Гэта значыць, пашлюць вас зноў, хлопцы-беларусы, у чужую вайну, у Азербайджан і Таджыкістан за расійскія "интернациональные" інтарэсы. "Хватит суверенитета, кончай сачковать".) Садружнасць будзе грунтавацца таксама на аснове "внешних границ"(?), на каардынацыі "военно-экономической деятельности" і нават на "формировании общего информационного пространства". Ну і, вядома ж, як запісана ў артыкуле 38, "рабочим языком Содружества является русский язык". (А як жа — нельзя без языка.)

Шчыра кажучы, калі цяпер прыходзіцца чытаць гэткае бессаромнае, старадумна-імперскае, салдафонскае "праектанцтва", знікае ўсялякая павага да такіх палітыкаў і ўсіх "чэсных бюракратаў". Гэтыя людзі нічога не хочуць разумець і нічому не вучацца. Такое сачыненне — зняважа дзяржавам. Не выпадкова, што ні Украіна, ні Малдова, ні нават Туркменістан і Таджыкістан не ўзгаднілі праект. З еўрапейскіх краін узгадніла толькі Беларусь. (Ну, нашы падпішуць што хочаш. Каб толькі лоб не разбілі перад Масквой.)

Дэпутацкая апазіцыя БНФ у Вярхоўным Савеце выступіла з рэзкай крытыкай праекта статута СНД. Безумоўна, Беларусі нельга падпісваць такі статут. Не трэба ўвогуле займацца самаашуканствам. СНД практычна ўжо не існуе. Яна ціха канае і хутка памрэ зусім. Трэба ўмацоўваць сваю дзяржаву і развіваць двухбаковыя сувязі.

Быў прапанаваны таксама і больш лагодны варыянт. Падпісаць пасля ўнясення неабходных паправак прэамбулу статута, раздзел 1 (Мэты і прынцыпы), раздзел 2 (Членства) і раздзел 5 (Супрацоўніцтва ў эканамічнай, сацыяльнай і прававой галінах). Астатнія раздзелы не падпісваць. Фактычна гаворка ідзе толькі пра асацыятыўнае членства Беларусі ў СНД.

Як будуць развівацца дачыненні з прыняццем статута СНД, убачым у другой палове студзеня. Мне здаецца, што шмат хто ўжо пазбаўляецца ад ілюзій пра СНД і расійскую гегемонію і звяртае свой позірк на неабходнасць добрай гаспадарскай адбудовы нашай незалежнай дзяржавы дзеля карысці і будучыні ўсіх людзей Беларусі.

Зянон ПАЗЬНЯК,
народны дэпутат Беларусі.

Ракурс

З такім караваем — свята ўдвайне!

Фантазія, умелыя рукі і жаданне дарыць людзям радасць кіруюць каравайшчыцай з горада Стоўбцы Валянцінай Канстанцінаўнай Уласік. Святы — Новы год, вяселлі, дні нараджэнняў — не зніклі з нашага жыцця, таму работы ў Валянціны Канстанцінаўны заўсёды шмат. Ідуць да яе людзі, шануючы майстэрства і шчырасць жанчыны. А яна сакрэтаў не хавае, дзеліцца з усімі.

Фота Сяргея БРУШКО.

Если вам интересно...

В Америке никому зря не платят

Я понимаю, что уровень заработной платы у нас и в Соединенных Штатах Америки еще ни о чем не говорит. Разные цены, разные налоги, разный образ жизни. Говорят, у них на одно жилье может уходить половина заработка...

И все же хочу знать, как у них оценивается труд людей тех или иных профессий. Пусть "Народная газета" напечатает хотя бы некоторые сравнительные данные.

Иван КОЛЕСНИКОВИЧ.

Пинский район.

Что ж, Иван, это можно сделать. Вместе с тобой мы подчеркиваем, что уровень зарплаты — это одно, а уровень жизни — другое. Хотя, чего греха таить, у американцев он, конечно же, выше. Но это уже иная тема, ты же просишь дать сравнительные данные по ряду профессий, что мы и делаем.

Профессия	Недельная зарплата в США (в долларах)
1.Юрист	1008
2. Врач	984
3. Инженер	836
4. Преподаватель вуза	756
5. Главбух	743
6. Экономист	732
7. Химик	687
8. Программист ЭВМ	662
9. Медсестра	634
10. Архитектор	623
11. Учитель	600
12. Журналист	537
13. Таксист	339
14. Швея	326
15. Уборщица	292
16. Оператор в банке	281
17. Парикмахер	263
18. Бармен	249
19. Продавец	246
20. Рабочий фермы	239
21. Кассир	218
22. Официант	218

Репортер узнал

Учитесь!

Систему социальной поддержки учительства независимо от правительственных решений разработал Жлобинский горисполком.

Из местного бюджета учителям идет частичная компенсация за питание. Только 50 процентов платят педагоги за содержание своих малышей в детском саду. В половину стоимости обходится молодым учителям проживание в общежитии. Дополнительно к отпуску все педагоги получат целый оклад. На четверть увеличена и зарплата техническим работникам системы просвещения.

Похоже, в Жлобине накрепко помнят истину: после хлеба самое важное — школа.

Анатолий ЛИПСКИЙ.

Упадет ли волос с быткомбинатов?

Вместе с ценами на сервис растет интерес граждан к "натуральному хозяйству".

Большинству людей стало сподручнее самим стирать, выводить пятна, ремонтировать утюги и даже фотографироваться. Идя навстречу массам, в Витебске нынче открыли месячные курсы домашних парикмахеров. Наряду с азами профессии выпускникам гарантируется сохранение солидной части семейного бюджета.

Осталось приобрести навыки сапожников и портных, чтобы государственной службе быта пришел конец?

Сергей СЕРГЕЕВ.

Минус десять процентов

По уточненным данным Министерства обороны Беларуси, число военнослужащих, не принявших присягу 31 декабря 1992 года, составляет около 10 процентов от их общего количества.

Среди причин называются предполагаемое убытие для прохождения дальнейшей воинской службы в другие республики СНГ; плановое увольнение в запас; пребывание в день присяги в отпуске или на лечении. В Вооруженных Силах Республики Беларусь присягу принимали, кроме офицеров и генералитета, и военнослужащие первого и четвертого периодов срочной службы.

Солдаты второго и третьего периодов, как известно, приняли присягу на верность белорусскому народу еще в июне—сентябре 1992 года.

БелаПАН.

Стало не до секса?

Отделом криминологии республиканского Института проблем криминалистики, криминологии и судебной экспертизы проведены любопытные исследования.

В частности, констатируется, что, несмотря на нынешнее обилие эротической кинопродукции и литературы, на которую так ополчились строгие государственные чиновники, количество сексуальных преступлений в последние два года значительно снизилось.

Ирина ЛЕВШИНА,
БелаПАН.

Народная газета

ЗАРУБЕЖЬЕ

* ИТАР-ТАСС * НАРОДНАЯ ГАЗЕТА *

... И пару слов для прессы

Министерство обороны США приняло решение рассекретить информацию о большинстве запусков космических ракет, носящих военный характер.

Как сообщается в заявлении Пентагона, принято решение "заранее сообщать" о значительном числе связанных с военными программами запусков ракет и о содержании выводимых ими на космические орбиты грузов. В документе подчеркивается, что отныне на подобные запуски будет приглашаться пресса.

Арабы озабочены судьбой депортированных палестинцев

Чрезвычайная сессия совета Лиги арабских государств (ЛАГ) на уровне министров иностранных дел проходит в египетской столице.

В повестку дня экстренного совещания внесен единственный вопрос — кризис вокруг более 400 палестинцев, депортированных в конце прошлого года израильскими властями с оккупированных земель в Южный Ливан, и выработка общеарабской позиции по данной проблеме.

Хуже некуда летать на голодный желудок

Министерство транспорта США лишило американскую авиакомпанию "Балтия Эйрлайнз" прав на полеты в Ригу, Минск, Киев и Тбилиси.

Как сообщила газета деловых кругов "Джорнэл оф коммерс энд коммершл", такое решение было принято в связи с "нарушениями компанией взятых на себя обязательств по обеспечению питанием пассажиров в ходе длительного беспосадочного полета". Авиакомпании сохранено лишь право обслуживания рейса Нью-Йорк — Санкт-Петербург.

Соединенные Штаты облегчат ратификацию СНВ-1 на Украине

Соединенные Штаты представили Украине письменные гарантии безопасности, которые облегчают ратификацию украинским парламентом договора о сокращении стратегических наступательных вооружений (СНВ-1).

Об этом в интервью американской газете "Крисчен сайенс монитор" сообщил заместитель министра иностранных дел Украины Борис Тарасюк, представляющий свою страну на переговорах по контролю над вооружениями.

Достигнуты первые соглашения по Боснии и Герцеговине

Важный позитивный сдвиг достигнут на Женевских переговорах по урегулированию конфликта в Боснии и Герцеговине.

После напряженных консультаций сопредседателей переговорного процесса Сайруса Вэнса (ООН) и Дэвида Оуэна (Европейское сообщество) с делегациями трех конфликтующих сторон — мусульманской, сербской и хорватской — выработаны компромиссные формулировки принципов конституционного устройства республики. Тем самым преодолено серьезное препятствие, блокировавшее достижение соглашения о прекращении войны.

Куда идем?

Посадил ядерщик репку...

Это сегодня. Завтра он упакует чемодан. Послезавтра страна останется без мозговой элиты

По данным компетентных зарубежных организаций, начиная с 1990 года из республик бывшего СССР на Запад выехало более 70 тысяч ученых. Бывшая великая держава при этом не шелохнулась, увлеченная проблемами более важными, чем усиливающаяся утечка мозгов. Например, борьбой за власть между группировками партократов, ставших заядлыми демократами, или актуальным для большинства людей добыванием хлеба насущного.

Тем временем мы невероятно быстро теряем, во-первых, перспективные научные идеи, способные отяготить в будущем отощавший карман государственной казны, а во-вторых, людей, служащих генераторами подобных идей.

Институт атомной энергии имени Курчатова — комплекс порядком обветшавших зданий, разбросанных по большой территории и соединенных между собой грязными дорожками. В 40-е годы по заказу сталинского правительства советские ученые сотворили здесь атомную бомбу — для "защиты от угрозы ядерной войны со стороны американского и мирового империализма". Тогда элите советского военно-промышленного комплекса были созданы все условия для продуктивной работы. Страна наращивала ядерные мускулы, и главные их "накачиватели" должны были жить безбедно. Теперь у института есть средства лишь на мизерные оклады и оплату отопления. Жители засекреченного города Челябинска-70, в котором производились боеголовки для советских ракет, никогда не знали недостатка ни в одежде, ни в продуктах питания — да таких, что у рядовых советских домохозяек при виде их глаза вылезли бы на лоб. Зато теперь, когда "холодная война" окончена, в Челябинске-70 живут, словно в лагере для военнопленных этой необъявленной войны. Весной 1992 года, уже после рекордного скачка необъезженных цен, конструкторы в здешних НИИ получали 1200—1500 рублей в месяц. Сейчас — 4—5 тысяч. Спасаются одним — разведением картошки и прочих огородных прелестей на крохотных садовых участках.

Но все больше и больше ученых в бывшем Союзе понимают, что пришли те времена, когда ум и добросовестность у нас перестали цениться, в отличие, скажем, от изворотливости и умения ловко обвести вокруг пальца ближнего своего. Поэтому мозг бывшей "новой исторической общности" стремится сохранить свою роль, но уже — в рамках нации американской, немецкой или австралийской. И это еще полбеды. Некоторые уезжают в Ирак и Ливию, в Иран и на Кубу, усиливая интеллектуальный и военный потенциал тех государств "третьего мира", вожди которых грезят о ядерном могуществе. А отечественные добряки-бюрократы подливают масла в огонь, готовые продать по дешевке все, что плохо лежит в бывшем Союзе — от алмазов до ядерных ракет. "Российские чиновники в своем стремлении к предпринимательству готовы распродать свои ядерные активы", — озабоченно говорит Уильям Поттер, эксперт по распространению ядерного оружия из Монтерейского института международных исследований в Калифорнии.

Тем временем республики СНГ теряют, помимо физиков-ядерщиков, также и химиков, и биологов, и историков, и философов... Презрение к интеллектуальной элите, обречение ее на нищету может аукнуться в будущем всем без исключения государствам, возникшим на месте покойного Союза.

... Есть такое страшное уродство — анацефалия. Дети-анацефалы рождаются на свет Божий с пустыми пузырями-оболочками вместо обоих полушарий мозга. Живут эти несчастные, как правило, очень недолго — от нескольких минут до нескольких часов. Государству-анацефалу, лишенному мозга, тоже вряд ли суждена долгая жизнь.

Ярослав ШИМОВ.

(Использованы материалы журнала "Ридерз дайджест", США.)

Вопрос ребром

Жизнь или очки?

На сегодняшний день в Беларуси отсутствует человеческий высокоочищенный инсулин. А это грозит гибелью больным детям. Куда мы только не обращались: в Верховный Совет, Совет Министров, Минздрав республики. Ответы сводились к одному: в Беларуси отсутствует валюта, купить инсулин не представляется возможным. Однако постановлением Совета Министров лечебному ведомству выделялись товары народного потребления и материальные ресурсы на 30 миллионов долларов для их реализации за рубежом и закупки лекарств. На 1 ноября прошлого года реализовали таких товаров на 22 миллиона. Пользуясь простой арифметикой, узнаем, что у Минздрава республики есть "золотой" запас в сумме 8 миллионов долларов. Мы не претендуем на большую сумму, понимая, что есть и другие тяжелые болезни, требующие неотложного лечения. Но если не помочь детям-диабетикам, они просто погибнут. Эта болезнь у них принципиально отличается от диабета взрослых, протекает только в тяжелой форме и требует ежедневно 3—5 инъекций инсулина и постоянного контроля. Любое незначительное отклонение от режима питания и лечения вызывает серьезные осложнения — от внезапной потери сознания до тяжелых поражений внутренних органов, зрения, нервной системы, кровеносных сосудов. Существует много примеров, когда дети и подростки, страдающие сахарным диабетом, теряют зрение и остаются без зубов. Страшно, когда в свои 16—20 лет юноши носят зубные протезы.

Безусловно, Минздрав в курсе, что производящийся в республике инсулин низкого качества. Врачи не рекомендуют вводить его детям, подросткам и беременным женщинам, не скрывают, что инъекции его ведут к патологии. Как же понять чиновников Минздрава, которые с легким сердцем отпускают миллион долларов на закупку не немецких и французских, а польских оправ для очков и не находят их для приобретения нужного инсулина для детей?

Ясное дело, хорошая оправа украшает лицо, только признайтесь честно, многие ли из нас могут свободно купить импортную оправу в оптике? Как правило ею торгуют в закрытых отделах бывшего 4-го управления Минздрава, и те же чиновники придают своему лицу солидность, благодаря модной оправе. Только по-человечески ли это, когда где-то рядом умирают дети, которые должны жить?

Павел ЗАХАРОВ,
президент белорусской гуманитарной неправительственной организации "Детский диабет".

Запрашэнне

Фан-клуб святкуе юбілей Данчыка

Адразу пасля канцэртаў беларускага спевака з ЗША Багдана Андрусішына-Данчыка ў 1989 годзе ў Мінску ўтварыўся Фан-клуб аматараў творчасці Данчыка. Зарэгістраваўся ён у ТБМ імя Ф.Скарыны, а прытуліўся ў памяшканні рэдакцыі часопіса "Беларуская мова і літаратура ў школе"(зараз — "Роднае слова"), дзе галоўны рэдактар — Міхась Шавыркін. Да гэтага часу збіраюцца сябры, якім глыбока запалі ў сэрцы тыя гадзіны радасці і шчасця, што даставіў сваім талентам Данчык.

Утульнасць і цікавае аздабленне пакойчыка ў клубе стварылі мастак Мікола Цудзік і лекар Маіна Каласко.

З нагоды гадавіны канцэртаў Данчыка ў 1991 г. клуб ладзіў у Доме літаратара вечарыну беларускай песні. У аздабленні залы Маіне Каласко дапамагала супрацоўніца Батанічнага сада Арына Кішчанка — таксама сябра клуба.

Сябры клуба падтрымліваюць сувязі з суайчыннікамі за мяжой. Некаторым пашчасціла пабываць у гасцях у Данчыка ў Нью-Йорку. Прывезлі шмат фотаздымкаў аб яго жыцці, аб іншых суайчынніках.

А яшчэ фанаты адрамантавалі крыж на помніку прадзеда Багдана на Кальварыйскіх могілках, абнеслі агароджай магілу. Але нейкі "вандал" зноў усё паламаў. Знайшоўся добры чалавек — Анатоль Налівaeў, які ўзяўся адрамантаваць помнік.

Па дамове клуба фірмай "Імпэт" і Віцебскай фабрыкай друку быў выдадзены плакат з партрэтам Данчыка і календаром на 1993 г. Партрэт напісаў мастак Мікола Цудзік. Набыць каляндар можна ў кнігарнях і кіёсках.

У наш фан-клуб можа завітаць любы чалавек, любой прафесіі і ўзросту. Тут зробяць магнітафонны запіс, дапамогуць набыць пласцінку ці каляндар-плакат.

З нагоды 35-годдзя з дня нараджэння Данчыка 22 студзеня клуб запрашае беларускіх бардаў, гурты і ўсіх жадаючых на вечарыну беларускай песні ў Дом літаратара. Запрошаны і Данчык.

Зміцер МАРЧУК,
старшыня фан-клуба аматараў творчасці Данчыка.

Сваімі вачыма

2. Тут выдатнае шампанскае, але часам ужываецца і "молатаўскі кактэйль",

або Як я стаў нашчадкам традыцый застойнай журналістыкі

Аляксандр КЛАСКОЎСКІ, фота аўтара

Вы ўжо прызапасілі ў далёкую дарогу рыдлёўку для СКВ? Трохі пачакайце...

❑ Побач з вітрынай універсама сядзела смугласкурая жабрачка з дзіцем на руках. Я не ўтрымаўся і шчоўкнуў затворам "Нікана", з сорамам адчуваючы сябе нашчадкам горшых традыцый застойнай журналістыкі, калі сфера інтарэсаў нашых замежных карэспандэнтаў абмяжоўвалася амаль аднымі тамтэйшымі памыйкамі і бомжамі пад плотам, якіх выдавалі за ўвесь пакутуючы просты люд капіталістычнага свету.

Але факт ёсць факт: нават у сытым, вытанчаным, рэспектабельным Парыжы жабракі — не такое ўжо і дзіва. Звычайна гэта іншаземцы — афрыканцы, арабы, азіяты. Усімі праўдамі і няпраўдамі рвуцца гаротнікі з дзяржаў трэцяга свету ў заможную заходнюю краіну, якая ўяўляецца ім суцэльным раем. Камусьці шанцуе — уладкоўваюцца мыйшчыкамі посуду ў рэстаранчыках, чорнарабочымі на будоўлі, развозчыкамі страў, заказаных на дом (найчасцей даводзілася бачыць дастаўшчыкаў піцы на матаролерах, у фірменнай вопратцы і масіўных шлемах, з прымацаванымі на багажніках карабамі)... Дробныя гаспадары часам ідуць на рызыку, беручы на працу імігрантаў-нелегалаў, бо малапісьменнаму затурканаму іншаземцу, што не мае дакументаў, візы і як агня баіцца паліцыянтаў, можна плаціць самы мізэр, і ён нават не пікне. Урэшце, звычайна яму і гэтага стае для свайго маленькага шчасця (усё ў свеце так адносна!): у той час як ягоныя суайчыннікі паміраюць з голаду ў спякотнай саване, тут можна штодня мець булку з маслам, а калі яшчэ адкладваць па франку-другому, то ў адзін цудоўны дзень прыцягнеш у сваю каморку элегантную стэрэасістэму, якая захлісне гарачымі афрыканскімі рытмамі, ці нават сапраўднае відэа, што ўсю ноч будзе пракручваць хвалюючыя кроў сюжэты...

Але не ўсё так ідылічна. Многія французы, мякка кажучы, не ў захапленні ад наплыву чужынцаў. Работы і так не хапае на ўсіх, беспрацоўе дасягнула жахлівай лічбы — каля 10 працэнтаў так званага актыўнага насельніцтва. Выплаты на сацыяльную дапамогу імігрантам абскубаюць і без таго шматпакутны бюджэт. А колькі муніцыпальных кватэр, пабудаваных за кошт улад, даводзіцца ахвяраваць менавіта гэтым прыблудным беднякам! Ды хоць бы ставіліся да таго жылля ашчадна, а то ліфты ламаюць, сцены размалёўваюць...

Карацей, калі лідэр Нацыянальнага фронта Жан-Мары Ле Пен склікае чарговы мітынг ля любімай ім статуі Жанны д'Арк у цэнтры Парыжа, то скардзіцца на адсутнасць аўдыторыі не даводзіцца... Іншыя ж, баючыся абвінавачванняў у сімпатыях да прафашысцкіх сіл, на мітынгі не ходзяць, аднак у душы зазначаюць: а і праўду ж хлопец кажа, зусім не прадыхнуць стала ад гэтых "каляровых"...

У першы ж вечар сваёй паездкі, уключыўшы тэлевізар у нумары атэля, я ўбачыў, як раз'юшаныя цемнаскурыя людзі шпурляліся камянямі, потым з іх натоўпу ў салон аўтобуса паляцела пляшка з "молатаўскім кактэйлем" (менавіта так называюць на Захадзе любімую экстрэмістамі гаручую сумесь — увайшоў у гісторыю сталінскі нарком!)... Тэлехроніка паказвала эпізоды хваляванняў у Рэймсе: там на бытавой, як гаворыцца, глебе забілі імігранта, і гэта трагедыя адкаркавала бутэльку з даўно шчэрыўшым зубы джынам міжрасавай напружанасці...

Сёння ў прадстаўнікоў французскіх улад пачынае балець галава ад адной думкі пра тое, што ж будзе рабіцца, калі праз мяжу хлыне паток гэткіх жа шукальнікаў шчасця з Усходняй Еўропы, з краін былога СССР. І, натуральна, ідзе гаворка пра захады, што дапамаглі б абараніцца ад новых непрыемнасцей. Гэта, між іншым, да ведама тых нашых суайчыннікаў, хто ўжо прызапасіў у далёкую дарогу рыдлёўку, каб зручней было заўтра грэбці маркі, долары ці франкі. Урачыстым маршам вас тут могуць і не сустрэць...

❑ Уявіце сабе: у Францыі сёння, зусім як у нас, найчасцей паўтараюць слова "крызіс". Эканамічны рост прыкметна затармазіўся, з вялікімі намаганнямі стрымліваецца інфляцыя, пакрысе паўзуць уверх цэны, а ўзровень беспрацоўя, бадай, можа ўжо прэтэндаваць на сумны еўрапейскі рэкорд... Наскочыла каса на камень у адносінах са Злучанымі Штатамі, страшэнны тарарам учынілі фермеры, патрабуючы ад урада яшчэ больш жорсткага процістаяння эканамічнай экспансіі "дзядзькі Сэма", што пагражае французскім аграрыям татальным разарэннем. ("Эх, шкада, няма Савецкага Саюза! Хоць нейкая процівага гэтым нахабным янкі была, а цяпер у іх зусім рукі развязаны",— зрабіў геапалітычную выснову са сваёй званіцы адзін з маіх парыжскіх субяседнікаў, з ліку тых, каго ў нас клічуць "простымі рабацягамі".)

А тут яшчэ ўсю Францыю скаланула жахлівае выкрыццё так званай "крывавай аферы". Высветлілася, што колькі часу таму пры патуранні ўлад хворым уводзілася інфіцыраваная кроў. У злачыннай справе, як мяркуюць, замешаны нават былы прэм'ер Францыі Ларан Фабіус! У газетных артыкулах — гнеў і расчараванне: маўляў, мы так верылі, што наша дэмакратыя забяспечвае вылучэнне ў кіраўніцтва самых лепшых, крыштальна сумленных, і раптам — бы абухом па галаве... Як цяпер верыць "вярхам"?

Заўважце: усе гэтыя страсці-мардасці скаланаюць адну з найбольш багатых, развітых краін Захаду. І французы, што маюць за плячыма стагоддзі рыначнай эканомікі, мацавання дэмакратычнага ладу, пакуль што далёка не лічаць сябе насельнікамі зямнога раю.

Выснова для нас адна: вырваўшыся за калючы дрот таталітарызму, трэба настройвацца на доўгую, цярністую дарогу. Ніякіх цудаў не будзе. Няма чароўных рэцэптаў, што ўмомант зрабілі б усіх нас багатымі і шчаслівымі. Але несумненна і тое, што, каб меней спатыкацца, збіваючы ў кроў ногі і лбы, трэба найхутчэй засвоіць велізарны вопыт — і станоўчы, і адмоўны — тых краін, якія — што там ні кажыце — пакінулі нас на гэтай дарозе сусветнай цывілізацыі далёка ззаду...

❑ А жабрачка ўсё сядзіць пад дробным парыжскім дажджом. Я ж, зрабіўшы сваю чорную фотасправу, самакрытычна зазначаю ў думках, што, калі перавесці мой месячны заробак у франкі, набярэцца ненамнога больш, чым у яе бляшаначцы...

Перавёўшы погляд на вітрыну, даю сабе страшную клятву пра ўсе гэтыя "загніваючыя" цуды не пісаць ні радка: нашто вярэдзіць душу суайчыннікам?

Таму не буду ўдакладняць, колькі дзесяткаў гатункаў каўбас ці рыбы прапануюць тут у прадуктовым аддзеле; які выбар вытанчаных напояў чакае пасля працоўнай змены простага французскага пралетарыя; і ўжо зусім негуманна было б траўміраваць душы чароўных зямлячак пералікам найбольш модных парыжскіх парфумаў чарговага сезона...

Адно сказаць — "загніваюць" і сапраўды прыгожа. І калі пачынаюць уздыхаць — маўляў, "няма таго, што раньш было", даканаў крызіс пракляты! — міжволі думаеш: нам бы хоць калі-небудзь да такога крызісу дапяць.

Хто дапаможа нам зажыць па-людску? Мудрыя заканадаўцы? Кампетэнтны і энергічны ўрад? Справядлівы, непадкупны суд?

Так, патрэбна як паветра і тое, і другое, і трэцяе.

Але куды радзей згадваем мы пра ролю чацвёртай улады — свабоднай, незалежнай прэсы, друкаванай і электроннай. Без яе ж цывілізаванае, дэмакратычнае грамадства проста немагчыма.

У нас такой прэсы пакуль што, лічыце, няма.

У Францыі яна ёсць.

Але падрабязней пра гэта — у наступнай публікацыі.

Парыж—Мінск.

(Заканчэнне будзе).

Закон и я

Раздел ведет заведующий юридическим бюро "Народной газеты" кандидат юридических наук Ричард Гаевский

Что случилось? Почему так трудно получить денежный перевод?

Писем с такими вопросами приходит немало. Поэтому "Народная газета" обратилась за разъяснением в Министерство связи и информатики.

Нам ответили, что принципиально изменился порядок обмена денежными переводами и взаиморасчетов между странами — членами СНГ.

Все предприятия связи имеют единый переводной счет в обслуживающих их банках, на который поступают деньги принятых переводов и с которого оплачивают полученные.

Страны Содружества, имеющие задолженность нашей республике по переводным операциям, возмещают ее не в полном объеме и несвоевременно. Ввиду отсутствия денежных средств на переводном счете Министерство связи и информатики вынуждено было временно ограничивать оплату переводов, поступивших из республик, которые не возместили задолженность.

С 3 декабря 1992 г. поступающие из Российской Федерации переводы по алиментам, пенсиям, пособиям оплачиваются получателям в полной сумме.

С 1993 года обмен денежными переводами осуществляется только с теми странами СНГ, министерства связи которых заключили двусторонние договоры по почтовым переводам с участием национальных банков.

Вам нужна правовая помощь?

Если да, то "Народная газета" готова ее оказать. Для этого лишь следует заключить договор. А для начала вышлите письмо, в котором сообщите: полное наименование своего предприятия или организации, место его нахождения, Ф.И.О. руководителя, какие виды юридических услуг вы желаете получать (перечислите их) и в течение какого времени.

Письмо вышлите по адресу: 220010, г. Минск, Дом правительства, "Народная газета", юридическое бюро.

Это сообщение печатаем в ответ на вопросы и просьбы руководителей малых предприятий, кооперативов, ряда учреждений и организаций.

Мы готовы с вами сотрудничать.

Работающие женщины имеют право на такие отпуска

Я работаю. У меня двое детей в возрасте до 12 лет. Хочу спросить: имею ли я право на дополнительный отпуск по уходу за детьми без сохранения заработной платы продолжительностью до 2 недель, а также на дополнительный трехдневный оплачиваемый отпуск?

А.С. Замудзенко.

г. Вилейка.

Работающие женщины, которые имеют двух и более детей в возрасте до 12 лет, пользуются правом на дополнительный отпуск по уходу за детьми без сохранения заработной платы продолжительностью до 2 недель по согласованию с администрацией в период, когда позволяют производственные условия. Он может быть приурочен к ежегодному (основному) отпуску или предоставляется отдельно (как полностью, так и по частям).

Ежегодный дополнительный трехдневный оплачиваемый отпуск предоставляется работающим женщинам, которые имеют двух и более детей в возрасте до 12 лет, независимо от места работы. Он предоставляется сверх ежегодного (основного) отпуска продолжительностью 15 рабочих дней. При этом надо иметь в виду, что общая продолжительность отпуска работниц, пользующихся дополнительным трехдневным отпуском, не должна превышать 28 календарных дней.

Снова о возмещении ущерба

Как уже сообщалось, существуют два способа возмещения ущерба. Об одном из них мы рассказывали на страницах нашей газеты. Теперь продолжаем эту тему.

Следует знать, что если рабочий или служащий, причинивший ущерб, добровольно его не возместит, то применяются правила статьи 122 КЗоТ РБ.

В этом случае возмещение ущерба работником в размере, не превышающем среднемесячный заработок, производится по распоряжению руководителя предприятия, учреждения, организации. Распоряжение должно быть издано не позднее двух недель со дня обнаружения причиненного работником ущерба и обращено к исполнению не ранее одной недели со дня ознакомления с ним работника. При несогласии последнего с вычетом или его размером трудовой спор по его заявлению рассматривается в порядке, предусмотренном действующим законодательством.

Если администрация в нарушение порядка, установленного частями 1 и 2 статьи 122 КЗоТ РБ, произведет удержание из заработной платы рабочего или служащего, то орган по рассмотрению трудовых споров должен принять по жалобе работника решение о возврате незаконно удержанной суммы.

Необходимо знать, что возмещение ущерба производится независимо от привлечения работника к дисциплинарной, административной или уголовной ответственности за действие (бездействие), которым причинен ущерб предприятию, учреждению, организации.

Возмещение ущерба в размере, не превышающем средний месячный заработок рабочего или служащего, производится по распоряжению администрации предприятия, учреждения, организации путем удержания из заработной платы работника во всех случаях, если его нельзя привлечь к иному, более высокому виду ответственности.

В остальных случаях ущерб взыскивается путем предъявления иска в районный (городской) народный суд. Срок для обращения с иском в суд о возмещении материального ущерба установлен в 1 год.

НАРОДНАЯ ГАЗЕТА

Спасибо вам, добрые люди!

Лена лечится в Германии

Пять месяцев прошло с тех пор, как на страницах "Народной газеты" было опубликовано письмо рабочей завода "Камертон" Людмилы Головкиной. "В мой дом неожиданно постучалось горе, — такими горько-тревожными словами начиналось оно. — У дочки, только что закончившей 11 классов, обнаружили лимфогрануломатоз. Смотрю в ее грустные глаза, которые были всегда такими радостными. Одна воспитывала двоих детей, она мне так помогала во всем! Веселая, ласковая, поддерживающая меня в трудные минуты — и вдруг такой диагноз..."

Заканчивалось письмо просьбой-обращением: "Прошу, люди добрые, помогите! Спасите Леночку, которая может не угасать на глазах, а воскресать, выздоравливать и быть полезной своей Беларуси. Пусть счет добровольных пожертвований примет на себя "Народная газета", которая уже помогла стольким людям выжить".

Чтобы собрать средства для лечения Лены Головкиной за границей, редакция открыла специальный счет в Минскбизнесбанке и во Внешэкономбанке Республики Беларусь. И спасибо, огромное спасибо людям добрым, которые откликнулись на слезную просьбу работницы пинского завода "Камертон", направляя по указанным счетам соответствующие суммы денег. Откликнулись не только отдельные читатели газеты, но и целые коллективы. Спасибо всем, всем, всем! Называя всех, мы специально не указываем размер пожертвований — главное не в этом, а в том, что проявлено истинное человеческое сострадание к чужому горю. Вот список лиц и организаций, внесших добровольные пожертвования на счет Леночки Головкиной:

Малахова Лидия Витальевна, г. Минск;
в/о "Белорусинторг";
АКБ "ПРИОРБАНК";
Давидович Лидия Степановна, д. Лесники Дрогичинского района;
Зинович Светлана Анатольевна, г.Брест;
Бычик Василий Николаевич, г.Свислочь;
Финдюкевич Надежда Борисовна, п.Ермаково Рыбинского района Ярославской области;
Кузьмина Валентина Павловна, г.Минск;
Крутько Дмитрий Владимирович, г.Молодечно;
Шакуро Игорь Владимирович, г.Жлобин;
Светликина Светлана Романовна, г.Минск;
Котова Л.А., г.Лепель;
Кондик Валентина Николаевна, г.Житковичи;
Кашаед Анатолий Степанович, д.Ломовичи Октябрьского района;
семья Родиных, г.Петриков;
Азёма Владимир Григорьевич, д.Слобода Петриковского района;
Шуманов А.М., г.Гомель;
Сутkaленко Ольга Михайловна, д.Присыпок Узденского района;
Ануфриева Е.В., г.Воложин;
Королик Оксана Григорьевна, г.Барановичи;
Дударенко Валентина Петровна, г.Барановичи;
Мазейко Я.З., г.Минск;
Третьяк Зинаида Анатольевна, Лидский район;
Свичинская Тамара Владимировна, г.Брест;
Зельвенский РОВД;
Середа Инна Адамовна, г.Гомель;
Бубен Антонина Константиновна;
Гаврилик Татьяна Александровна, д.Вязынь Вилейского района;
Верниковская Галина Ярославовна, п.Пуховичи Пуховичского района;
Микулич Софья Константиновна, д.Аксаковщина Минского района;
Наумчик Валентина Петровна, д.Забиля Слонимского района;
Сливец Н.Ф., г.Гомель;
Лось Нина Михайловна, д.Лоси Бобруйского района;
Рыбак Тамара Николаевна, г.Брест;
Тарасевич Мария Вацлавовна, г.Минск;
инспекция Госстраха Гомельской области;
Нарайкины, г. Жодино;
Поддубная Валентина Григорьевна, г. Пинск;
Макаревич Валентина Вацлавовна, д. Самаровичи Зельвенского района;
Зенкова Алла Ивановна, г.п. Шарковщина;
Полякова Анна Михайловна, г.п. Глуша Бобруйского района;
Толстик Ольга Васильевна, г. Бобруйск;
Соколова Ирина Иосифовна, г.п. Глуша Бобруйского района;
Хамчук Николай Давыдович, г. Минск;
Микулло Александр Леонидович, г. Минск;
Козловская Валентина Григорьевна, г. Слуцк;
Баешко Любовь Владимировна, п. Рассвет Клецкого района;
Жилинская Зоя Францевна, д. Жичи Ворошиловского района;
Ародь Зинаида Михайловна, г. Лида;
Ярошко Лилия Ивановна, г. Лида;
Пролат Надежда Лаврентьевна, д. Красное Молодечненского района;
Дубровинская Нина Леонтьевна, п. Селевцы Молодечненского района;
Катеринич Ольга Федоровна, д. Рогодня Ивановского района;
Ланайчук Раиса Степановна, д. Снитово Ивановского района;
Ленец Мария Ивановна, д. Ляховичи Зельвенского района;
Степуленко А.Д., г. Брест;
Ляшук Лариса Михайловна, г. Брест;
Капаченя Владимир Степанович, д. Рабак Стародорожского района;
Полищук Мария Сергеевна, г. Белоозерск;
Новичонки, д. Перковичи Дрогичинского района;
Романович Татьяна Денисовна, д. Мотоль Ивановского района;
Миранова Лидия Андреевна, г.п. Зельва;
Печкурова Галина Егоровна, д. Константиново Мядельского района;
Филипович Светлана Андреевна, г. Минск;
Соболева В.И., г. Костюковичи;
Дмитрович Тамара Дмитриевна, г. Минск;
Почечуро Александр Иванович, г. Витебск;
Томашевич Божена Сергеевна, г. Лиозно;
Малевич Глафира Ильинична, п. Слобода Мядельского района;
Грецкая Галина Викентьевна, д. Осиновка Сморгонского района;
Иванович, г. Молодечно.
Фомиченко Алексей Иванович, г. Витебск;
Вересковская Татьяна Игнатьевна, д. Турин Пуховичского района;
Рябова Анна Михайловна, г. Минск;
Коваленко Т.С., г. Крупки;
Блетько Александр Евгеньевич, г. Минск;
Бурьяк Нина Артемовна, г. Солигорск;
Горей Константин Владимирович, г. Минск;
Пантюк Лариса Николаевна, г. Мозырь;
Деева Нина Владимировна, г. Мозырь;
Ткаченок Б.Н., д. Луцк Глубокского района;
Лыскова Ю.Г., г. Минск;
Семечко Валентина Николаевна, д. Бринев Петриковского района;
Демидюк Степан Филиппович, г. Брест;
Николаенко Виктор Евгеньевич, г. п. Фаниполь Дзержинского района;
Валькович Таисия Николаевна, г. Минск;
Валькович Александр Петрович, г. Минск;
Кононович Мария Семеновна, г. Лунинец;
Синкевич Николай Николаевич, д. Городец Кобринского района;
Лошицкая Любовь Григорьевна, г. Минск;
Волков Владимир Степанович, д. Боровые Городокского района;
Чепрасова Галина Леонтьевна, д. Деречин Зельвенского района;
Жук Татьяна Станиславовна, д. Воропаево Поставского района;
Библиотека МАЗа, филиал N 2, г. Минск;
Артисевич Елена Ивановна, д. Пески Мостовского района;
Низюлько Валентина Константиновна, г. Минск;
Кутило, г. Барановичи;
Дубицкий, г. Солигорск;
Шкробова Галина Степановна, г. Минск;
Вайчинный участок Березовского МКК;
Евсюкевич Лидия Николаевна, г. Орша;
Шиколай Иван Петрович, д. Мотоль Ивановского района;
Диван Анатолий Иванович, п. Елизово Осиповичского района;
Ковалева Людмила Леонидовна, г. Копыль;
УГЭ, п/о Гомсельмаш;
Вязицкая Людмила Михайловна, д. В.Село Свислочского района;
Войтешук Вера Францевна, д. В.Село Свислочского района;
Бадэлок Евгения Марьяновна; д. В.Село Свислочского района;
Бирюкова Светлана Васильевна, г. Брест;
Медведева Надежда Семеновна, г. Рогачев;
Дедова Елена Станиславовна, г. Новогрудок;
Сойко Алексей Максимович, г. Солигорск;
Шемет Анна Ивановна, г. Молодечно;
Божко Игорь Всеволодович, г. Молодечно;
Сушко Анна Игнатьевна и Сушко Татьяна Дмитриевна, д. Мясота Молодечненского района;
Олексины, г. Минск;
Стружко П.Г., д. Лешня Копыльского района;
Денис Семен Антонович, г. Молодечно;
Метелева Лилия Ильинична, г. Минск;
Спиридонов Виктор Михайлович, г. Минск;
Асташенко Валентина Петровна, г. Минск;
Городецкий Леонид Николаевич, г. Костюковичи;
Ровгач З.С., д. Голынка Зельвенского района;
Шардыко Зинаида Васильевна, г. Барановичи;
Исакова Наталья Евстихеевна, п. Бобиничи Оршанского района;
Шипко Екатерина Ивановна; д. Снитово Ивановского района;
Позняк В.Б., г. Береза;
Станьченко Анна Павловна, г. Чечерск.
Науменко Мария Николаевна, г. Минск.
Байко Любовь Матвеевна,
Байко Виктор Антонович, д. Шерешево Брестской области;
Бунцевич Прасковья Митрофановна, г.п. Старобин;
Полуянская Тамара Иосифовна, г. Ляховичи.
Янучек Зоя Петровна, д. Нагорное Клецкого района;
Бульбачкин Семен Романович, д. Городец Рогачевского района;
Бращук Елена Васильевна, д. Закросница Кобринского района;
Курилович З.Ю., д. Шуповцы Глубокского района;
Кирикович Светлана Стаховна, д. Теребень Пинского района;
Тараскевич Зоя Михайловна, г. Пинск;
Гришан Надежда Васильевна, п/о Буйничи Могилевской области;
Попель Бронислава Ильинична, г. Могилев;
Иванчикова Людмила, г. Могилев;
Семашкевич Лидия Васильевна, г. Могилев;
Григорьева Надежда Алексеевна, п/о Тереховка Добрушского района;
Асмоловская Евгения Дмитриевна, г. Минск;
Лукьянова В.Н., г. Минск;
Пырх Елена Дементьевна, д. Озерщина Речицкого района;
Носулько Иван А., г. Гродно;
Хрущуковская Тамара Александровна, г. Борисов;
Смоляковы, г. Витебск.
Тесто Галина Федоровна, г. Лида;
Витько Евгений Петрович, г. Минск;
Борищип Анна Александровна, п/о Немержа Дрогичинского района;
Мизеров Александр Николаевич, д. Морозовичи Буда-Кошелевского района;
Верочинский Иван Лукич, д. Морозовичи Буда-Кошелевского района;
Манько С.Н., г. Слоним;
Рябова Джемма Владимировна, п. Елизово Осиповичского района;
Акимченко Евгений Михайлович, г. Минск;
Волчков Дмитрий Федорович, д. Речица Чериковского района;
Матюх Лилия Николаевна, д. Грушево Кобринского района.
Пригодин Федор Владимирович, г.Минск;
Александрова Тамара Васильевна, д.Малаховцы Барановичского района;
Зайцева Галина Юзефовна, г.Заславль;
Щерба Ольга Ивановна, д.Брота Бобруйского района;
Жильская Нина Ильинична, г.п. Круглое;
Яковенко Ольга Ильинична, г.п.Круглое;
Навродская Лидия Ивановна, г.Минск;
Тарасенко Любовь Васильевна, г.п. Белыничи;
Борисюк Алла Михайловна, г.Дрогичин;
Ковриго О.В., г.Городок;
Сенько Виктор Геннадьевич, г.Минск;
Криштапович Ольга Онуфриевна, д.Макинск Дрогичинского района;
Ковчура Михаил Васильевич, г.Минск;
Матиевич Олег Аркадьевич, г.Могилев;
Корольчук Анна Ивановна, д.Козяны Браславского района;
Кирсанова Б.А., д.Крулец Добрушского района;
Заяц Евгения Анисимовна, г.Хойники;
Волович О.В., г.Минск;
Романова А., г.Минск;
Комаровская Наталья Николаевна, г.Дубровно;
Гуриеня Антонина Михайловна, г.Жодино;
Валошко Н.И., д.Сукневичи Логойского района;
Зеленская Екатерина Константиновна, г.Минск;
Евневич Михаил Станиславович, Евневич Надежда Ивановна, г.Минск;
Куницкая Анна Ивановна, г.Пинск;
Гаврик Нина Сафроновна, д.Новицковичи Каменецкого района;
Бруцкая Елена Николаевна, г.Столин;
Иванеев Вячеслав Михайлович, г.Шклов;
Филипович О.Р., г.Минск;
Старохатняя Анна Варфоламеевна, г.Гродно;
Тишковец Георгий Михайлович, г.Минск;
Козак Наталья Ивановна, г.Береза;
Рыбацкая Мария Федоровна, г.Гомель;
Сахарчук Владимир Степанович, г.Пружаны;
Кутя Валентина Николаевна, д.Зеленевичи Пружанского района;
Уселенок Сергей Павлович, г.Витебск;
Гуща Николай Петрович, д. Мишковичи Шумилинского района;
Чмель Мария Савельевна, г.п. Домачево Брестского района;
Шипуль Валентина Ивановна, г.Брест;
Гордиевич Вера Казимировна, г.Минск;
педагогический коллектив Великосельской школы Свислочского района;
семья Гречко, г.Брест;
Бобруйский коопзаготпром;
Кухарчук Степан Петрович, г.Ивацевичи;
Лукьянова Раиса Ивановна, д.Лесники Дрогичинского района;
работники Слуцкого горфинотдела;
Пахомова В., г.Полоцк;
Тананко Анна Григорьевна, д.Луки Кореличского района;
Батура Бронислава Андреевна, д.Липень Осиповичского района;
Полын, д.Ударное Лельчицкого района;
Ткачева Светлана Андреевна, д.Рудня Полоцкого района;
Григорьева Н.В., г.Минск;
Лоскутов Анатолий Николаевич, г.Минск;
Несвиж Юлия Ивановна, г.Минск;
Матюкевич Борис Константинович, г.Слоним;
Герасимчик Сергей Николаевич, г.Минск;
Абрамчук Ольга Андреевна, г.Лунинец;
рабочие цеха N 2 фабрики "Прогресс" г.Гомеля;
Ромашкевич Лилия Петровна, г.Речица;
Павлов Александр Семенович, Витебская область;
Ромаш Раиса Всеволодовна, д.Погост Березинского района;
Потапенко И.С., г.Бобруйск;
Губаревич Вера Андреевна, Кричевский район;
Марковская Зоя Алексеевна, г.Смолевичи;
Смиловичская больница Червеньского района;
Винчевский, г.Гродно;
Радкевич, г.Орша;
Сытенко Галина Терентьевна, г.Минск;
Гринцевич Мария Алексеевна, г.Лида;
сотрудники Солигорской бани ЖКХ;
Горбик Татьяна Николаевна, д. Остров Ляховичского района;
Шевандо Ядвига Георгиевна, г.Минск;
работники АТС и ОС, д. Высокое Каменецкого района;
Докшицкий райфинотдел;
Цедик Ольга Семеновна, г.Гомель;
Елисеенко Михаил Николаевич, г.Горки;
Прищепчик Анна Михайловна, г.Минск;
Герман Олег Витольдович, г.Минск;
Горамзо Т.П., г.Лида;
Кожар Петр Павлович, г.Орша;
Богданец Мария Васильевна, п. Полесский Лунинецкого района;
Лукьянова А.В., г.Смолевичи;
Молоканова Т.Ф., г.Минск;
Тризно С.С., г.Береза;
Найденова Надежда Валерьевна, г.Мозырь;
Гайдаш Анна Е., д.Кашара Рогачевского района;
Свириденко Серафима Васильевна, г.Минск;
Салей Ирина Николаевна, г.Гродно;
Шурин Иван, Могилевский район;
Баранова Н.Н., г.Минск;
Ровдо Зоя Владимировна, д.Германовичи Шарковщинского района;
Кравченко Анатолий Егорович, г.Минск;
Родюкова Мария Иосифовна, д.Подороск Волковысского района;
Волкович Михаил Григорьевич, г.Гродно;
Салей Федор Николаевич, Кобринский район;
Кулаковский И.М., г.п.Россь Волковысского района;
Овсяник Илья Иванович, г.Слоним;
Анцух Мария Александровна, г.Волковыск;
Шилок В.И., г.Минск;
Напрейков Михаил Владимирович, г.Минск;
работники книжного магазина N 2 г.Витебска;
Гаврусева Вера Яковлевна, г.Минск;
Дулик Валентина Георгиевна, д.Огоревичи Ганцевичского района;
Янущик Александр Романович, д. Тулятичи Ивановского района;
Лебедь А.Ю., д.Малая Берестовица Берестовицкого района;
Перепечко А.П., Борисовский район;
Максимчик Михаил Иванович, г.Брест;
Хатиловский Тадеуш Сильвестрович, г.Сморгонь;
семья Цуриковых, г.Речица;
Олехнович Д.М., г.Минск;
Мычко Алла Григорьевна, г.п. Воропаево;
Хвесеня Людмила Аркадьевна, г.Гродно;
Грицук В.С., г.Береза;
Павловский Борис Борисович, Ивановский район;
Поцепня Владимир Алексеевич, г.Пружаны;
Семенцов Федор Иванович, д. Усохо-Буда Добрушского района;
Бончак Людмила Ивановна, г.Речица;
Калинина Лилия Андреевна, г.Береза;
Орса Валентина Григорьевна, г.Минск;
Бобрик Раиса Николаевна, г.Минск;
Дмитрович Ирина Антоновна, г.Жодино;
Доля Лилия Ивановна, г.Гродно;
Макаревич О.А., д.Козловичи Зельвенского района;
Терешко Т.Д., г.Минск;
Пруцкова Инна Григорьевна, г.Борисов;
Чайковская Ольга Сергеевна, г.Бобруйск;
Латышева Раиса Николаевна, г.Борисов;
Печерская Прасковья Николаевна, г.Молодечно;
Рябиева Валентина Ивановна, г.Орша;
Римович Мария Романовна, г.Молодечно;
Udединец В.С., д.Фариново Полоцкого района;
Марченко Михаил Иванович, г.Сморгонь;
Шамановский Леон Арсеньевич, г.Жлобин;
Пенин И.М., г.Минск;
Гришкевич Роман Иванович, д.Козловщина Поставского района;
Нагорная Диана Валентиновна, г.Полоцк;
Вашкевич Надежда Алексеевна, д.Смоляница Пружанского района;
Степанова Евгения Андреевна, д.Селец Горецкого района;
церковь ЕХБ, г.Чечерск;
Гончарова Лариса Александровна, г.Минск;
Мороз Илья Игоревич, г.Минск;
Бирюк А.А., г.п. Сопоцкин Гродненского района;
Соленик Леокадия Казимировна, д.Константиново Мядельского района;
Панковец О.Л., г.Жодино;
Голубович Александр Романович, г.Минск;
Шиманский Анатолий Николаевич, г.Минск;
семья Фальковичей, г.Минск;
Мартюхов Иван Павлович, г.Гомель;
Гуз Николай Михайлович, д.Провожа Вороновского района;
Варицкая Валентина Васильевна, г.Бобруйск;
Бельченко Михаил Федорович, Бельченко Мария Степановна, д.Асаревичи Брагинского района;
семья Селивановых, г.Минск;
Сицко Борис Петрович, Гродненский район;
Ахремчук Мария Александровна, д.Зиновичи Пружанского района;
Островская Людмила С., г.Глубокое;
Усошина Елена Ивановна, г.Минск;
Лемешева Светлана Леонидовна, г.п. Белыничи;
Астапович Анатолий Фомич, г.Рогачев;
Солтан Ольга Сергеевна, г.Столбцы;
Петрикевич Людмила Михайловна, г.Молодечно;
Вербиховская Мария Ивановна, г.Городок;
Князев Алексей Артемович, д.Павловичи Круглянского района;
Лашко Олег Иванович, г.Ганцевичи;
Ильина Елена Геннадьевна, г.Молодечно;
Кизев В.Н., д.Задубровье Витебского района;
Вилимон Бозен Адольфович, г.Молодечно;
Верас Т.А., г.Бобруйск;
Толстенко Раиса П., г.Минск;
Левончук Екатерина Михайловна, г.Иваново;
Новиков Павел Николаевич, г.Лида;
Засленчиц Сергей Антонович, г.Иваново;
Вертинский Анатолий Ильич, г.Минск;
Брек Нина Ефимовна, г.Заславль;
Лось Мария Брониславовна, г.Гомель;
Баранова Мария Петровна, г.Новолукомль;
Орешков Михаил Васильевич, г.Минск;
Аксенова Алла Васильевна, г.Слоним;
Огримович Нина Михайловна, г. Слоним;
Бокшанская Галина Валериановна, г.Слоним;
Шундрик Лидия Николаевна, г.Слоним;
Шарапаев Николай Григорьевич, г.Иваново;
Кузьмич Мария Васильевна, г.Лунинец;
Добрынец Галина Федоровна, г.Лунинец;
Пукало Галина Васильевна,п/о Паруковичи Березовского района;
Пальченко Наталья Андреевна, п/о Дербичи Гомельской обл.;
Лобко Аркадий Алексеевич, г.Речица;
Зыков Алексей Васильевич, д.Озераны Рогачевского района;
Добровольская Нина Павловна, г.Рогачев;
Ткачуков, г.Дрогичин;
Ведерчик Василий Степанович, г.Дрогичин;
Щегриковец Анна Степановна, г.Лунинец;
Гулюк Елена, п/о Снитово Ивановского района;
Савицкий Григорий Гаврилович, г.Минск;
Тарашкевич Виктор Станиславович, д.Нача Крупского района;
Железняк Раиса Владимировна, г.п.Острино Щучинского района;
Хотянович Екатерина Владимировна, п/о Осово Мядельского района;
Варакса Ольга Ивановна, г.Минск;
Васюнич Нина Степановна, в/ч Засимовичи Пружанского района;
Микитич Елена Антоновна, п/о Парутовичи Березовского района;
Журова А.Н., г.Могилев;
Плющевская Мария Тадеушевна, д. В.Село Свислочского района;
Протасевич Фаина Зиновьевна, г.п. Городок Свислочского района;
Игнатчик Нина Антоновна, п/о Малотковичи Пинского района;
Чапик Галина Кирилловна, д. Буховичи Кобринского района;
Любецкая Елена Ивановна, г.Минск;
Батюрова И.С., г.Барановичи;
Шаблыко Анна Николаевна, г.Солигорск;
Скрыган А., г.Минск;
Рымашевская Я., г.Минск;
Миханькова Александра Николаевна, г.Минск;
Радкевич Анна Ивановна, г.Минск;
Мурашко Татьяна Ивановна, г.Минск;
Парис Н.В., п/о Прокшель Речицкого района;
Костюкевич А.П., г.Минск;
Дробница Марина Николаевна, г.Калинковичи;
Фесенко Надежда Николаевна, г.Калинковичи;
Станчик А., д.Магенцы Ивьевского района;
Гришлевич Алина Романовна, д.Саморевичи Зельвенского района;
Пышляк Елена Васильевна, д. Холопья Ивацевичского района;
Гарматный Леонид Николаевич, п/о Судиловичи Березовского района;
Новик Михаил Иванович, п/о Судиловичи Березовского района;
Леньков В.Д., г.Бобруйск;
Жукова Елена Григорьевна, г.п.Кличев Могилевской обл.;
Заливако Татьяна Александровна, г.Минск;
Мамчиц Светлана Викторовна, г.Минск;
Гривицкая Нина Гаврииловна, д.Байды Сморгонского района;
Каменские, г.п.Россоны;
Середич Михаил Иванович, д.Заборовцы Пинского района;
Нестерчук Леонид Михайлович, г.Брест;
Мамедов Петр З. и Мамедова Мария Константиновна, д.Шени Пружанского района;
Годюкова Мария Иосифовна, д.Подороск Волковысского района;
Федюк М.В., г.Молодечно;
Гвоздева Надежда Ильинична, д.Мальково Лиозненского района;
Кузнецова Валентина Ивановна, г.Солигорск;
Кравченко Нина Викторовна, г.Полоцк;
Шестопалов П.Ф., г.Витебск;
Трифонов Анатолий Евгеньевич, г.Жлобин;
Шабетник Светлана Владимировна, д. Борщевка Речицкого района;
Свириденко Галина Станиславовна, г.Сморгонь;
Метлюк Николай Федорович, г.Минск;
Журавлев Валерий Александрович, г.Минск;
Вашкевич Вячеслав Нефедович, г.Молодечно;
Жиркевич Дина Максимовна, г.Чаусы;
Бурбо Надежда Прокоповна, г.Чаусы;
Кохоновская Елена Станиславовна, д.Лунно Мостовского района;
семья Мыслюк, г.Борисов;
семья Тихоновых, г.Борисов;
Кутило Таисия Романовна, д. Адаховщина Барановичского района;
Раёк Людмила Павловна, п/о Слободка Пружанского района;
Бондарь Вера Васильевна, г.Пружаны;
Зарецкая Мария Францевна, п/о Сиченвичи Березовского района;
Ковалева Ирина Михайловна, г.Гомель;
Пресада Анна Васильевна, г.Мозырь;
Митакович Людмила Сергеевна, г.Минск;
Шинко М.Е., г.Новополоцк;
Нагорнова Янина Константиновна, г.Минск;
Кимса Владимир Болеславович, д.Роза Островецкого района;
Толканица Любовь Евгеньевна, д.В.Село Свислочского района;
Чернавин Геннадий, д. Осиновка Витебского района;
Андросюк Василий Степанович, г.Минск;
Зарецкая Валентина Ивановна, д.Новицковичи Каменецкого района;
Слива Софья Борисовна, г.Барановичи;
Коляда София Викторовна, г.Березовка Лидского района;
Позняк Дмитрий Иванович, д.Береговцы Щучинского района;
Кушель Н.И., д.Волковичи Новогрудского района;
Поверайко Людмила Викентьевна, д.Мотыли Щучинского района;
Рудая Валентина Ивановна, д.Мурованка Щучинского района;
Лозицкая Ирина;
Шпакович Валентина Ивановна, г.Чаусы;
Кухарчик Василий, д.Самохваловичи Минского района;
Шиман В.В., г.Молодечно;
Замостьянин Н.М., г.Волковыск;
Хижняк Татьяна Анатольевна, г.Чашники;
Лапа Вера Игнатьевна, д.Лунно Мостовского района;
Трусевич Инна Ивановна, г.Брест;
Гарайкевич Людмила Сергеевна, г.Минск;
Кондратчик Юля и Койпеня Ольга, г.Жодино;
Колбаско Алла Владимировна, п/о К.Слобода Борисовского района;
Стасюк Сергей Романович, д.Уречье Любанского района;
Прокопенко Михаил Петрович, г.Минск;
Татарчук Зоя Игнатьевна, п/о Омельная Ивацевичского района;
Крюк Алла Петровна, п/о Мачулищи Минского района;
Кривошеева Анна Никитична, п/о Сковшин Солигорского района;
Назарук Анна Ильинична, г.Брест;
Куликовская Р.П., п/о М.Берестовица Гродненской области;
Шкут И.Л., г.Барановичи;
Сушко Владимир Николаевич, г.Минск;
Сверж В.П., д.Жерносеки Полоцкого района;
Борисенко, г.Минск;
Ильина Светлана Викторовна, г.Могилев;
Старицкая Наталья Павловна, г.Фаниполь;
Василица Светлана Ивановна, д.Зиновичи Пружанского района;
Скрипко С.М., г.Минск;
Залецкая София Ермолаевна, д.Андроновичи Витебской области;
Губская Дина Михайловна, г.Чечерск;
Шеремет Владимир Вячеславович, г.Минск;
Кобылкина Альбина Ефимовна, г.Минск;
Журавлев Анатолий Николаевич, д.Тихиничи Рогачевского района;
Гайкевич Людмила Васильевна, п/о Ситно Полоцкого района;
Каленкович Василий Яковлевич, д.Любачин Лунинецкого района;
Варакса Инесса Иосифовна, г.Минск;
Ступак Федор Климентьевич, п/о Именин Дрогичинского района;
Фомин Владимир Андреевич, г.Полоцк;
Ляпина Клавдия Петровна, г.Минск;
Набокова Леокадия Петровна, г.Минск;
Козелкова Александра Ивановна, г.Молодечно;
Пенсионеры Любинские М.Ф. и Е.Н., г.Шклов;
Каливоха Алла Николаевна, г.Молодечно;
Санинков Артур В., г.Солигорск;
Без фамилии, г.Гродно, ул. Социалистическая, 24—14;
Без фамилии, г.Городок Витебской области.

Выражая искреннюю признательность и благодарность всем, кто принял участие в спасении 18-летней Лены Головкиной, мы хотим проинформировать вас, что она вот уже третий месяц лечится в одной из лучших клиник Германии. Все средства, собранные с вашей помощью, переведены в ФРГ. На днях отправится к Лене ее мама, Людмила Головкина.

Как хочется вам и всем нам надеяться, что лечение завершится выздоровлением Леночки. Дай Бог ей счастья!

Счастья и вам, добрые люди, за отзывчивые сердца!

Редакция "Народной газеты".

P.S. Фамилии, названия организаций публикуются не в алфавитном порядке, а в той последовательности, как поступали денежные переводы. Почему в одних случаях дается фамилия, имя и отчество полностью, а в других только фамилии или фамилии и инициалы? Именно так оформлены документы.

Мы заранее приносим извинения тем, чьи фамилии или адреса, может быть, указаны неточно — на некоторых бланках, к сожалению, очень неразборчивые подписи.

Праграма тэлеперадач

14 студзеня, чацвер

Беларускае тэлебачанне

12.00. "Аднаасобнік". Дак. фільм.
12.15. "Востраў Серафімы". Мастацкі фільм.
13.30. Навіны.
13.40. "Запавет". Дакументальны фільм.
14.00. "Багач, бядняк..." Мастацкі фільм. 4-я серыя.
15.15. "У краі легенд". Дак. фільм.
15.35. Навагодні тэніс-баль.
16.35. Выяўленчае мастацтва. 4-ы клас.
17.00. Навіны.
17.10. Для дзяцей. Каляднае свята.
18.00. "Дзе Ложкін хавае золата". Дак. фільм.
18.30. Навіны Бі-бі-сі.
19.00. Абласныя навіны (Гродна).
19.10. Зачытайце маё пісьмо...
19.15. Беларусы свету. Сустрэча з Міраславам Цэўшэўскім і Валянцінам Сельвенюком.
19.30. Вакальны цыкл Э.Грыга на вершы Й.Паўльсена.
19.55. Баскетбол РТІ (Мінск) — "Фартуна" (Самара). 2-гі тайм.
20.40. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.30. "Лада ОМС" прадстаўляе: "Мачаха". Мастацкі фільм. (Мексіка—ЗША). 3-я серыя.
22.30. НІКа.
22.45. Студыя "КІТ".
0.15. Парад папулярных мелодый.

Канал "Астанкіна"

12.35. "Час для роздуму". Мастацкі фільм.
13.40. "Храбрае аленяня". Мультфільм.
14.00. Навіны (з сурдаперакладам).
14.25. Тэлемікст.
15.15. "Маўглі". 5-я серыя.
15.35. В.А.Моцарт. Канцэрт для фартэпіяна з аркестрам фа-мажор.
16.00. "Цар нарадзіўся". Мультфільм (ЗША).
16.30. "Уваходжанне ва ўладу".
17.00. Навіны.
17.20. ... Да 16 і старэйшым.
18.00. "Вяртанне ў Эдэм" (Аўстралія).
18.50. Вялікая прагулка.
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.00. Навіны.
20.40. Лато "Мільён".
21.10. Залаты Астап.
23.00. Навіны.
23.25. Аўтаралі Парыж-Дакар.
23.55. Чак Нoрыс — чэмпіён кікбоксінгу.

Канал "Расія"

9.30. "Увага: здымаю!".
9.45. Шарман-шоу. Частка 2-я.
11.00. "Санта-Барбара".
11.50. Казырная дама.
12.35. "Т.Ін.Ка.".
12.40. Сялянскае пытанне.
13.00. Весткі.
13.30. Настальгічныя вячоркі.
14.00. Рэжысёр Андрэй Ганчароў.
15.20. Там-там навіны.
15.35. Ансамбль народнай музыкі Дзмітрыя Пакроўскага.
16.05. "Вось гэта месца..." Частка 1-я.
16.50. М-трэст.
17.05. Азы кар'еры.
17.20. Яе завуць Эўрыка.
17.50. Парламенцкі веснік.
18.05. "Крокі". Вядучы — прафесар Д.Валкагонаў.
18.45. Свята кожны дзень.
19.00. Весткі.
19.25. "Санта-Барбара".
20.15. У свеце аўта- і мотаспорту.
20.50. Спецыяльны камерцыйны веснік.
21.00. "Ператварэнне".
22.00. Весткі.
22.25. Спартыўная карусель.
22.40. На сесіі ВС Расіі.
23.10. Чэмпіянат Еўропы па фігурнаму катанню. Жанчыны.
23.55. "Новы ілюзіён".

Театры

14—15 студзеня
Пачатак у 19.00

ТЭАТР ОПЕРЫ І БАЛЕТА

14 студзеня ў 11.30 — "Чыпаліна", вечарам — "Севільскі цырульнік".

У сувязі з ад'ездам опернай трупы на замежныя гастролі 14 студзеня замест "Кармэн" — "Вечар старадаўняга раманса".

16, 17 (раніцай), 19, 23, 24, 26, 30, 31 — спектаклі адмяняюцца. Білеты прымаюцца ў касе тэатра. Дырэкцыя тэатра просіць прабачэння ў гледачоў. Сачыце за рэкламай.

ТЭАТР ІМЯ ЯНКІ КУПАЛЫ

15 студзеня — "Тутэйшыя".

ТЭАТР-СТУДЫЯ КІНААКЦЁРА

14—15 студзеня — "Лета ў Наане".

ТЭАТР ЛЯЛЕК

З 15 студзеня з 10.00 у касе тэатра пачнецца продаж білетаў на спектаклі лютага.

БЕЛДЗЯРЖФІЛАРМОНІЯ

(канцэртная зала)

15 студзеня — у нас у гасцях аўтар і пастаянная вядучая тэлеперадачы "Музычны кіёск" Э.Бяляева. У праграме прымаюць удзел: Д.Марозаў (фартэпіяна), маскоўскае вакальнае трыо "Рэлікт", маскоўскае трыо народных інструментаў, Дзяржаўны акадэмічны народны хор РБ імя Г.Цітовіча. Мастацкі кіраўнік і галоўны дырыжор — М.Дрынеўскі;

(зала камернай музыкі)

14 студзеня — канцэрт вакальнай музыкі. Саліст — В.Грашчанка (бас). Партыя фартэпіяна — В.Мінянкоў. У праграме: Гендэль, Гайдн, Бетховен, Брамс, Вердзі, Чайкоўскі, Рахманінаў.

НАРОДНАЯ ГАЗЕТА

Рэкламнае бюро — 29-34-05, 27-33-96; факс — (0172) 27-37-63.

Аўтары надрукаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор даных, асабістых імён, геаграфічных назваў і іншай інфармацыі, а таксама за тое, калі ў матэрыялах змешчаны даныя, якія не падлягаюць адкрытай публікацыі.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы ў парадку абмеркавання, не падзяляючы пункту гледжання аўтара. Лісты чытачоў друкуюцца на мове арыгінала. Рукапісы не рэцэнзуюцца і не вяртаюцца.

Рэдакцыя "Народнай газеты" прымае заказы на змяшчэнне аб'яў, рэкламы.

Рэдакцыйныя тэлефоны: грамадская прыёмная — 29-60-86; прыёмная галоўнага рэдактара — 29-60-08; намеснікі галоўнага рэдактара — 29-69-04, 29-64-21, 27-22-16; юрыдычнае бюро — 29-69-68; карэктура — 29-62-12; стыльрэдактар — 29-64-04; мастак — 20-62-43; бухгалтэрыя — 29-60-21, 29-67-23; бізнес-бюро — 29-65-50.

Аглядальнікі па пытаннях дзейнасці: парламента рэспублікі, грамадска-палітычных арганізацый і рухаў — 29-66-04; урада рэспублікі — 29-68-12; мясцовых Саветаў — 29-61-56; дзяржаўных органаў — 29-64-78; аграрнай палітыкі — 29-60-42; экалогіі, ліквідацыі вынікаў чарнобыльскай трагедыі і НТП — 20-41-82; сацыяльнай пераарыентацыі эканомікі — 20-52-65; сацыяльнай пераарыентацыі сферы абслугоўвання — 29-69-68; сацыяльнага вывучэння грамадскай думкі і аналізу пошты — 29-68-03; культуры і нацыянальнага адраджэння — 29-61-56; маралі і права — 29-69-87, 29-61-76; сацыяльнай абароны асобы — 29-69-87; аператыўных падзей, фізкультуры і спорту — 20-83-97; палітычны каментатар — 29-65-01.

Тэлефоны карэспандэнцкіх пунктаў: у Брэсце — 42-49-35; у Віцебску — 5-12-12; у Гомелі — 55-81-05; у Гродне — 45-35-61; у Магілёве — 26-35-38; у Маскве — 365-16-44.

Адрас рэдакцыі: 220010, Мінск, Дом урада.

Індэкс 63868

Выходзіць штодзённа, акрамя нядзелі і панядзелка. 250 разоў у год.
Тыраж 594.665 экз.
Падпісана ў друк у 19.10.
Газета аддрукавана ў друкарні выдавецтва "Беларускі Дом друку".
Спосаб друку — афсетны, фармат А-2
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Галоўны рэдактар Іосіф СЯРЭДЗІЧ